

dr Paweł Łabuz

Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu
e-mail: pawlab@op.pl
ORCID: 0000-0002-7795-1571

Robert Różycki

Wyższa Szkoła Prawa, Ekonomii i Nauk Medycznych im. prof. E. Lipińskiego w Kielcach
e-mail: rob2004@interia.pl

Wpływ ruchów migracyjnych na poziom przestępczości wśród cudzoziemców w wybranych państwach Unii Europejskiej

I. Wprowadzenie

Migracja stała się nieodzownym elementem współczesnej rzeczywistości. Jak każdy ruch w naturze, niesie ona ze sobą pewne zmiany, które dla jednych mogą stanowić zagrożenie, a dla innych szansę. Codziennie tysiące osób podejmuje decyzję o wyjeździe do innego miasta, kraju czy regionu świata. Łatwość przemieszczania się oraz rozluźnienie ograniczeń administracyjnych powoduje nasilenie tego zjawiska. Dodatkowym czynnikiem wzrostu migracji stały się niepokoje społeczne wywołane konfliktami zbrojnymi lub długotrwałą zapaścią ekonomiczną danej części świata.

Wszystko to wpłynęło na pojawienie się w granicach Europy w połowie drugiej dekady XXI w. trzech silnych nurtów migracyjnych. Dwa z nich – z Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu – wywołała tzw. Arabska Wiosna i wszystkie idące za nią konsekwencje związane z destabilizacją krajów, które objęła. Powodem pojawienia się trzeciego nurtu był głęboki kryzys gospodarczy Ukrainy spowodowany m.in. wybuchem konfliktu polityczno-militarnego, jaki nastąpił po zajęciu Krymu przez Rosję, oraz poparciem przez Rosję separatystycznych dążeń dwóch rosyjskojęzycznych obwodów podporządkowanych dotychczas administracji centralnej w Kijowie.

Wiele milionów osób sforsowało granice Unii Europejskiej (UE), uciekając przed wojną, ale i poszukując nadziei na rozpoczęcie lepszego, dostatniejszego życia. Olbrzymie fale migracyjne wywołały niepokój wśród społeczeństw i elit politycznych poszczególnych państw. Z jednej strony zastanawiano się, jak powstrzymać napływ tak dużej liczby osób z zewnątrz, a z drugiej – jak pomóc tym, którzy znaleźli się już w granicach Wspólnoty. Jednym z pomysłów okazała się relokacja osób napływających do Europy przez Morze Śródziemne, Egejskie czy Cieśninę Bosfor w krajach członkowskich UE. Rozwiązanie to wywołało kryzysy polityczne w części państw, czego efektem było wyjście Wielkiej Brytanii ze struktur UE¹, oraz głębokie zmiany polityczne w krajach, których społeczeństwa od samego początku odnosiły się krytycznie do pomysłu przyjęcia części migrantów na swoje terytorium.

Istotną wówczas stała się odpowiedź na pytanie, czy niepokój społeczeństw był uzasadniony i czy informacje o fali bezprawia, wzmagające się wraz z napływem migrantów, odzwierciedlały rzeczywistą sytuację czy też były próbą manipulacji, która – poprzez wzmożenie lęków i obaw przed obcymi – miała wpłynąć na polityczne wybory mieszkańców poszczególnych państw.

Na podstawie pobieżnego przeglądu informacji medialnych, jakie docierały do społeczeństw europejskich, można było postawić hipotezę, że fale migracyjne niosą

ze sobą poważne ryzyko zwiększenia się poziomu przestępczości na terenach dotkniętych kryzysem migracyjnym. Druga hipoteza zakłada natomiast, że kierunek migracji z Ukrainy, którego celem była głównie Polska, nie miał tak negatywnego wpływu na poziom przestępczości wśród cudzoziemców, jak ruchy migracyjne spowodowane Arabską Wiosną.

II. Kryzys migracyjny w Europie

W 2004 r., po przystąpieniu Polski i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej do UE, wysokie bezrobocie oraz brak perspektyw na lepsze życie skłoniły miliony mieszkańców tej części Europy do emigracji. Wiedli w tym prym Polacy. Początkowo, ze względu na ograniczenia wprowadzone przez niektóre kraje tzw. starej piętnastki, emigranci za cel podróży obrali głównie Wielką Brytanię i Irlandię. Już w trzecim roku funkcjonowania Polski we Wspólnocie liczbę naszych rodaków, którzy wyjechali z kraju w poszukiwaniu pracy, szacowano na około 2,4 mln osób. Ten stan pogłębił się jeszcze bardziej po otwarciu rynku pracy w Niemczech, mimo że w wyniku światowego kryzysu gospodarczego z lat 2008–2009 część Polaków wróciła do kraju bądź zmieniła swoje dotychczasowe miejsce pobytu².

Po tym jak 1 stycznia 2007 r. do UE wstąpiły Bułgaria i Rumunia, liderem migracyjnego eksodusu stał się drugi z wymienionych krajów. Jak w 2016 r. podał Eurostat, poza granicami kraju przebywały prawie trzy miliony Rumunów, co stanowiło ponad 15% ogólnej liczby ludności tego państwa.

W przypadku Polski procentowy udział emigracji w stosunku do całej populacji Polaków mieszkających w kraju wynosił 6,2%. Znacznie bardziej niepokojące wyniki wśród państw Europy Środkowo-Wschodniej osiągnęły takie kraje jak Litwa (11,1%), Łotwa (9,2%), Chorwacja (9,6%) czy Bułgaria (8,9%).

Dotknięte kryzysem gospodarczym państwa „starej piętnastki” również nie były wolne od zjawiska ruchu emigracyjnego. Liczba osób, które wyemigrowały z Portugalii, wynosiła 1,18 mln, co stanowiło 11,4% populacji tego kraju, a w Irlandii było to 400 tys. osób (8,4%). Choć procentowy udział emigrantów z Włoch wynosił 2,4% ludności kraju, to liczba osób, które wyjechały z kraju osiągnęła 1,44 mln, co w wartości bezwzględnej było trzecim wynikiem w UE. Łącznie od 1 maja 2004 r. do 2016 r. liczba mieszkańców krajów Europy Środkowo-Wschodniej, którzy wyemigrowali na stałe w poszukiwaniu lepszego życia, wyniosła blisko osiem milionów³.

Wraz ze wzrostem ruchu migracyjnego zaczęła zwiększać się liczba przestępstw dokonywanych na terenie państw Europy Zachodniej przez obywateli nowych państw członkowskich UE.

Rok 2014 przyniósł Europie kolejne problemy związane z ruchami migracyjnymi. Źródłem jednego z nich były działania wojenne na Ukrainie, które polegały na zajęciu Krymu przez Rosję oraz podsycaniu przez nią konfliktu w prorosyjskich regionach wschodniej Ukrainy. Przyczyniło się to do spadku PKB tego kraju ze 183 mld dolarów w 2013 r. do 91 mld dolarów w 2015 r.⁴. Tak drastyczne załamanie się gospodarki ukraińskiej dla wielu Ukraińców stało się impulsem do emigracji zarobkowej. Ministerstwo Polityki Społecznej Ukrainy w 2018 r. szacowało, że kraj opuściło 3,2 mln osób. Z tego w Polsce według różnych szacunków przebywało na stałe lub czasowo od 800 tys. do ponad 1,5 mln osób.

Drugą migracją, która wywołała znacznie większe obawy, była ta spowodowana Arabską Wiosną. Fala zamieszek i przewrotów, jakie przetoczyły się głównie przez kraje Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu, przyczyniła się z jednej strony do ucieczki ludności cywilnej z terenów objętych działaniami wojennymi, z drugiej zaś uwolniła szlaki przemytnicze wiodące z tych regionów do Europy. Od 2015 r. miliony migrantów próbowały przedzierać się przez Bałkany lub przepłynąć Morze Śródziemne, by dotrzeć na Stary Kontynent. Ostatecznie liczbę tych, którym udało się tego dokonać w latach 2014–2018, oszacowano na blisko 2,5 mln. Ich przybycie spowodowało wiele negatywnych skutków, poczynając od wzrostu nastrojów ksenofobicznych w krajach dotkniętych zjawiskiem migracji, a kończąc na nasileniu się krwawej fali zamachów terrorystycznych, które naruszyły trwający od czasu rozpadu żelaznej kurtyny spokój społeczeństw zachodnich. Ponownie na ulicach miast Europy można było usłyszeć wybuchy podkładanych bomb oraz strzały z broni palnej zamachowców, których celem było naruszenie dotychczasowych struktur społecznych i politycznych. Przebudzenie ze snu o końcu historii⁵ stało się niezwykle bolesne, a rzeczywistość pokazała, że terroryzm, który od pokoleń odciskał swoje piętno na naszym kontynencie, nie odszedł w zapomnienie, lecz jedynie przeszedł metamorfozę.

III. Przestępstwa kryminalne z udziałem migrantów w Europie

Zamachy terrorystyczne, jako element wojny asymetrycznej, są tylko jednym z problemów dotyczących Europę na skutek niepokojów w przestrzeni buforowej naszego kontynentu. Walki na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej doprowadziły do wielkiej fali migracyjnej. Pomimo początkowo przychylnego nastawienia części polityków, mediów i opinii publicznej z czasem zachowania migrantów zaczęły wzbudzać niepokój wśród społeczeństw europejskich.

W sylwestrową noc 2015 r. do policji w Kolonii zaczęły zgłaszać się kobiety, które były napastowane i molestowane

przez grupy przybyłych niedawno do Europy migrantów. Łącznie stróże prawa w tym mieście otrzymali 1 205 wiadomości o przestępstwach, z czego 509 przypadków miało podłoże seksualne. 28 z nich zostało zgłoszonych jako gwałt lub próba gwałtu⁶.

W Szwecji opinię publiczną zbulwersowało zdarzenie z Västerås, gdzie 10 sierpnia 2015 r. trzydziestopięcioletni Erytrejczyk, po tym jak nie otrzymał prawa do stałego pobytu, zabił przy użyciu noża dwie osoby⁷.

W innym zdarzeniu mającym miejsce 25 stycznia 2016 r. w miejscowości Mölndal piętnastoletni Somalijczyk zabił przy użyciu noża dwudziestodwuletnią pracownicę ośrodka dla uchodźców⁸.

21 stycznia 2017 r. szwedzka policja została poinformowana o odbywającej się transmisji internetowej przeprowadzonej przez trzech mężczyzn, którzy podczas niej dokonali zbiorowego gwałtu na dziewiętnastoletniej kobiecie. Okazało się, że zdarzenie to miało miejsce w miejscowości Uppsala. Dwóch sprawców tego przestępstwa pochodziło z Afganistanu⁹.

W maju 2016 r. pod Sztokholmem, w miejscowości Hökarängen, odnaleziono ciało młodej kobiety. Jak wykazało dochodzenie, była to poszukiwana od dwóch miesięcy szesnastoletnia dziewczyna, której zaginięcie zgłosił jej czterdziestojednoletni mąż – emigrant z Afganistanu. Żmudne i drobiazgowo śledztwo ujawniło, iż mordercą był zgłaszający zaginięcie mężczyzna, który zabijając młodą żonę, postanowił ukarać ją za непослушество¹⁰.

Przedmieścia szwedzkich miast stały się też areną coraz bardziej krwawych walk gangów złożonych głównie z członków reprezentujących środowiska migracyjne. Jak wykazały badania Szwedzkiej Krajowej Rady ds. Zapobiegania Przestępczości, liczba zabójstw z użyciem broni palnej wzrosła z 23 w 2011 r. do 43 w 2018 r., co koreluje z przybyciem w tym okresie do Szwecji ponad 160 tys. migrantów¹¹.

Ponieważ szwedzka policja, chcąc uniknąć oskarżeń o ewentualne przyczynianie się do stygmatyzacji migrantów, od 2005 r. nie prowadzi statystyk kryminalnych z uwzględnieniem narodowości sprawców, przeprowadzenie pod tym kątem analiz stało się utrudnione. Badania wyroków sądowych za gwałty z ostatnich pięciu lat, przeprowadzone w 2018 r. przez szwedzką telewizję publiczną SVT, wykazały jednak, że 58% sprawców tego typu przestępstw urodziło się poza Szwecją. Jeszcze większy udział cudzoziemców w grupie gwałcicieli odnotowano w przypadkach, kiedy kobiety stawały się ofiarami osób wcześniej im nieznanymi. Wynosił on aż 80% wszystkich zgłoszonych na policję spraw¹².

Niestety podobne zdarzenia miały miejsce także w innych częściach Europy. 31 stycznia 2018 r. w miejscowości Macerata we Włoszech odnaleziono rozczłonkowane ciało osiemnastoletniej dziewczyny. Jak wykazało śledztwo,

młoda Włoszka stała się ofiarą zbiorowego gwałtu, a następnie brutalnego morderstwa, którego sprawcami było czterech Nigeryjczyków¹³.

Inne zdarzenie dotknęło polską parę przebywającą na wakacjach we włoskim Rimini. Mężczyzna i kobieta zostali napadnięci przez czterech napastników pochodzących z Afryki Północnej. Po dotkliwym pobiciu Polaków, w wyniku którego mężczyzna stracił przytomność, kobieta stała się ofiarą zbiorowego gwałtu¹⁴.

W innym zdarzeniu, mającym miejsce 18 października 2018 r. w Rzymie, czterech mężczyzn przez kilkanaście godzin gwałciło szesnastoletnią Desirée Mariottini, by na koniec brutalnie ją zamordować. Sprawcami okazali się nielegalni migranci przybyli do Włoch z Afryki Północnej¹⁵.

2 grudnia 2015 r. w Wiedniu dwudziestoletni Irakijczyk, który kilka miesięcy wcześniej przybył do Austrii jako uchodźca, w szatni basenu miejskiego zgwałcił dziesięcioletniego chłopca, argumentując swój czyn czteromiesięczną wstrzemięźliwością seksualną¹⁶. Powtarzające się napady na tle seksualnym, szczególnie na terenie basenów, skłoniły niektóre niemieckie i austriackie miasta do wprowadzenia radykalnych rozwiązań, które polegały na zakazie korzystania z basenów przez migrantów płci męskiej.

Do innego wstrząsającego zdarzenia doszło 22 maja 2018 r. w Wiesbaden, gdzie czternastoletnia dziewczynka została zgwałcona i zamordowana przez dwudziestojednoletniego Irakijczyka ubiegającego się o azyl. Jak wykazało śledztwo, sprawca tej zbrodni był również jednym z trójki mężczyzn, którzy kilka miesięcy wcześniej dokonali kilkukrotnego gwałtu na jedenastoletniej dziewczynce przebywającej wraz z rodzicami w obozie dla uchodźców w Wiesbaden¹⁷.

W listopadzie 2015 r. belgijskie media obiegrała informacja o zbiorowym gwałcie dokonany na siedemnastoletniej dziewczynie w Ostendzie, którego sprawcami było siedmiu mężczyzn. Pięciu z nich okazało się być migrantami starającymi się w Belgii o azyl.

We wrześniu 2016 r. w holenderskim Kampen trzydziestotrzyletni Sudańczyk, przebywający w ośrodku dla uchodźców, zaatakował na pobliskiej drodze siedemnastoletnią dziewczynę, kilkakrotnie ją gwałcąc, a następnie próbując utopić w pobliskim rowie melioracyjnym¹⁸.

Wszystkie podane powyżej przypadki są tylko znikomym procentem wydarzeń kryminalnych z udziałem migrantów, o jakich informują europejskie media. Te z kolei nagłaśniają tylko najbardziej brutalne i wstrząsające w swojej wymowie zdarzenia.

Jak zatem w rzeczywistości wygląda to zjawisko? Czy jest ono głębsze? A może, jak twierdzą zwolennicy polityki multi-kulti, są one sztucznie nagłaśniane i wyolbrzymiane, gdyż przestępstwa o najcięższym charakterze są również udziałem obywateli krajów europejskich?

IV. Poziom przestępczości w wybranych krajach UE

1. Austria

Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Austrii (Bundesministerium für Innere, BMI) publikuje co roku raporty zdarzeń kryminalnych z podziałem na rodzaj przestępstw, miejsce ich popełnienia oraz narodowość, wiek i płeć sprawców.

Przed przeprowadzeniem analizy danych zawartych w raportach BMI pod kątem wpływu ruchów migracyjnych na poziom przestępczości, niezbędne było zbadać strukturę społecznej Austrii pod względem przynależności państwowej osób przebywających w tym kraju.

Przedstawiona poniżej tabela nr 1 zawiera ogólną liczbę mieszkańców tego państwa w poszczególnych latach z podziałem na obywateli austriackich i ogólną liczbę cudzoziemców zamieszkujących Austrię z wyszczególnieniem liczby tych cudzoziemców, którzy nie

są obywatelami UE i pochodzą spoza z krajów wchodzących w skład Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA).

Dla lepszego zobrazowania zmian zachodzących na przestrzeni dwunastu lat w strukturze społecznej Austrii dokonano przeliczenia wartości bezwzględnych z tabeli nr 1 na udział procentowy cudzoziemców zamieszkujących to państwo (Tabela 2) oraz udział procentowy tych cudzoziemców, którzy przebywając w Austrii, nie byli obywatelami państw członkowskich UE oraz EFTA (Tabela 3).

Kolejnym krokiem było sporządzenie wykazu przestępstw dokonanych na terenie Austrii przez obywateli tego kraju i cudzoziemców. W przedstawionych obok tabelach przestępstwa podzielono na te, które zgodnie z obowiązującym w Austrii prawem zagrożone są karą pozbawienia wolności do lat trzech (Tabela 4), oraz te, których popełnienie wiąże się z możliwością nałożenia na sprawcę kary powyżej trzech lat pozbawienia wolności (Tabela 5).

Tabela 1. Liczba osób zamieszkujących Austrię w danym roku

Rok	Ogólnie	Obywatele	Cudzoziemcy ogólnie	Cudzoziemcy spoza UE i EFTA
2007	8 307 989	7 478 310	829 679	473 563
2008	8 335 003	7 474 999	860 004	480 172
2009	8 351 643	7 468 064	883 579	486 265
2010	8 375 164	7 461 961	913 203	492 954
2011	8 408 121	7 456 692	951 429	503 458
2012	8 451 860	7 447 592	1 004 268	520 980
2013	8 507 786	7 441 672	1 066 114	538 745
2014	8 584 926	7 438 848	1 146 078	566 915
2015	8 700 471	7 432 797	1 267 674	642 186
2016	8 772 865	7 430 935	1 341 930	677 201
2017	8 822 267	7 426 387	1 395 880	692 600
2018	8 858 775	7 419 852	1 438 923	699 098

Źródło: dane Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii¹⁹

Tabela 2. Udział procentowy cudzoziemców w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Austrii

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
10%	10%	11%	11%	11%	12%	13%	13%	15%	15%	16%	16%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Tabela 3. Udział procentowy cudzoziemców spoza UE i EFTA w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Austrii

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	7%	7%	8%	8%	8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Tabela 4. Przestępstwa zagrożone sankcją karną do lat trzech pozbawienia wolności dokonane na terenie Austrii

Rok	Ogólnie	Cudzoziemcy	Udział procentowy
2007	215 260	54 152	25,2%
2008	209 727	51 902	24,7%
2009	215 038	55 001	25,6%
2010	210 386	55 570	26,4%
2011	227 101	61 209	27,0%
2012	229 167	65 329	28,5%
2013	237 088	70 004	29,5%
2014	226 107	72 936	32,3%
2015	219 843	75 549	34,4%
2016	250 586	95 360	38,1%
2017	253 724	97 181	38,3%
2018	268 141	105 074	39,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

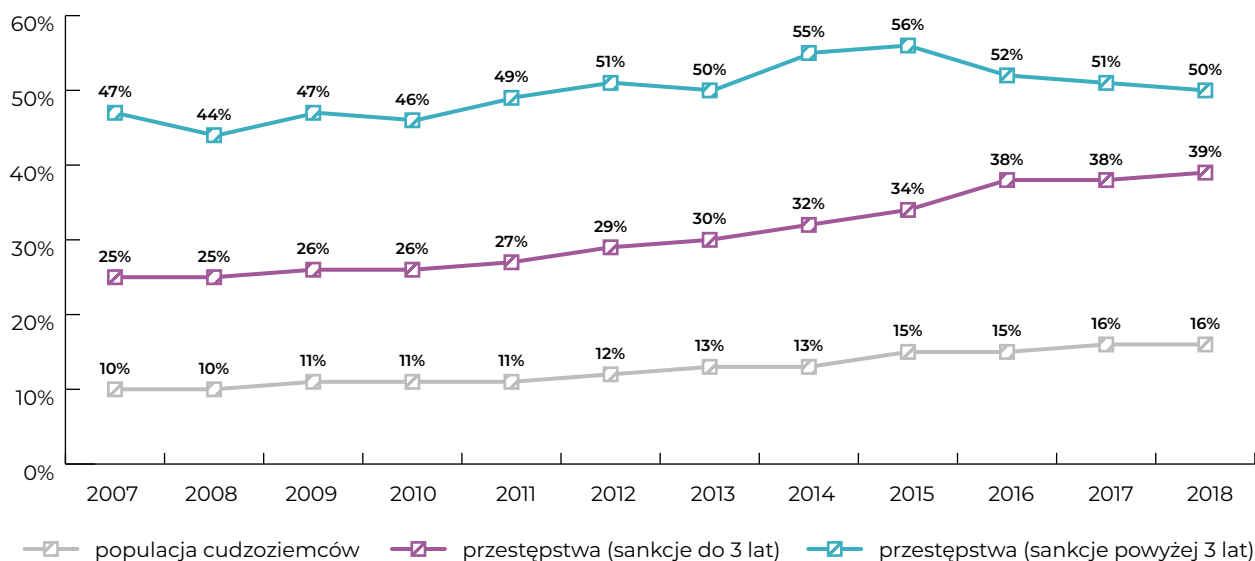
Z analizy danych z tabel nr 4 i 5 jednoznacznie wynika, że cudzoziemcy dokonywali od 2 do 2,5 razy częściej przestępstw zagrożonych sankcją karną pozbawienia wolności do lat trzech, niż wynikałoby to z ich procentowego udziału w populacji Austrii. Przestępstw zagrożonych sankcją karną pozbawienia wolności powyżej trzech lat cudzoziemcy dokonywali z kolei od 3 do 4,5 razy częściej, niż mogłoby to wynikać z ich liczby wśród osób przebywających na terenie Austrii.

Tabela 5. Przestępstwa zagrożone sankcją karną powyżej trzech lat pozbawienia wolności dokonane na terenie Austrii

Rok	Ogólnie	Cudzoziemcy	Udział procentowy
2007	31 761	14 789	46,6%
2008	30 827	13 414	43,5%
2009	31 340	14 790	47,2%
2010	29 568	13 618	46,1%
2011	31 927	15 555	48,7%
2012	30 756	15 545	50,5%
2013	33 879	16 834	49,7%
2014	30 528	16 658	54,6%
2015	30 738	17 255	56,1%
2016	19 574	10 191	52,1%
2017	16 906	8 631	51,1%
2018	20 273	10 184	50,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

Zasadniczą kwestią, którą należało naświetlić, było tak często przytaczane przez masowe media zagadnienie przestępstw przeciwko życiu oraz tych dokonanych na tle seksualnym, a w szczególności przynależność państwowa sprawców tych zbrodni. Aby przybliżyć tę kwestię, przystąpiono do kwerendy corocznych raportów BMI²⁰. Jak wykazały wyniki analizy, cudzoziemcy stanowią w tym kraju poważny odsetek sprawców przestępstw przeciwko życiu, a w roku 2018 r. dokonali ich nawet więcej niż Austriacy.

Wykres 1. Poziom przestępczości wśród cudzoziemców na terenie Austrii

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

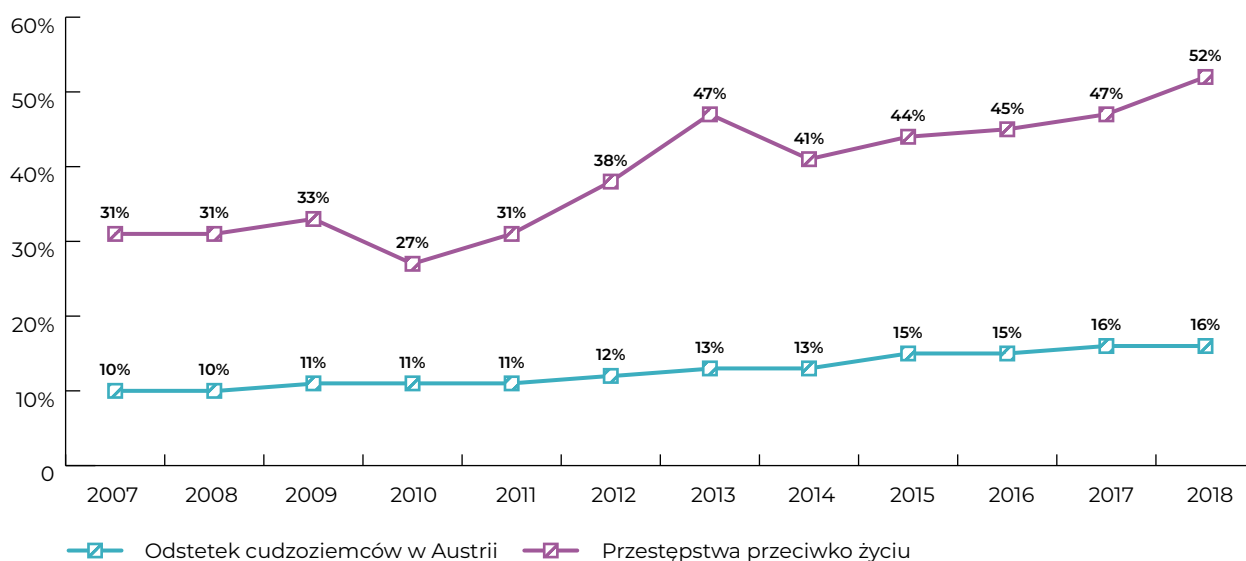
Wykres 2. Liczba zabójstw dokonanych na terenie Austrii

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

W kolejnym etapie skonfrontowano dane z wykresu nr 2 z informacjami Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii o liczbie osób przebywających w tym Austrii i będących jednocześnie obywatelami innego państwa. Wyniki przedstawiono na wykresie nr 3.

Okazało się, że cudzoziemcy przebywający w Austrii dokonali na przestrzeni ostatnich dwunastu lat trzy razy więcej zabójstw, niż wynikałoby to z ich procentowego udziału w populacji tego kraju. Dodatkowo stwierdzono, że trend ten w ostatnim czasie się rozwija.

Aby bliżej przyjrzeć się przynależności państwowej sprawców tych czynów, dokonano ich zestawienia z podziałem na poszczególne lata. Na tej podstawie stwierdzono, że w latach 2006–2018 cudzoziemcami dokonującymi zamachu na ludzkie życie byli najczęściej Serbowie (110 przypadków), Rumuni (84), Turcy (74), Afgańczycy (71), Niemcy (62), Bośniacy (37), Rosjanie (37), Polacy (32), Słowacy (25), Węgrzy (18) i Chorwaci (11). Na szczególną uwagę zasługuje niezwykle wysoka liczba przestępstw przeciwko życiu dokonana przez obywateli Afganistanu

Wykres 3. Udział procentowy cudzoziemców w przestępstwach przeciwko życiu na terenie Austrii

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Tabela 6. Sprawcy przestępstw przeciwko życiu dokonanych na terenie Austrii z podziałem na przynależność państwową

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rumuni	5	5	6	5	5	8	10	12	2	3	6	6	11
Niemcy	2	5	4	2	6	4	2	9	2	5	7	9	5
Serbowie	6	8	6	14	8	6	8	10	4	7	12	6	15
Turcy	6	6	3	8	4	7	3	8	5	6	1	8	9
Bośniacy	4	0	4	5	2	2	3	3	2	2	6	1	3
Węgrzy	1	0	1	2	0	1	1	0	1	3	2	0	6
Słowacy			2	0	0	1	3	1	0	6	4	3	5
Afgańczycy										9	8	39	15
Polacy	5	1	2	2	1	1	5	2	3	3		4	3
Rosjanie	6	1	2	0	0	2	3	1	3	5	2	3	9
Algierczycy											3		
Chorwaci	4	2	1	0	0	0	3	1	0				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

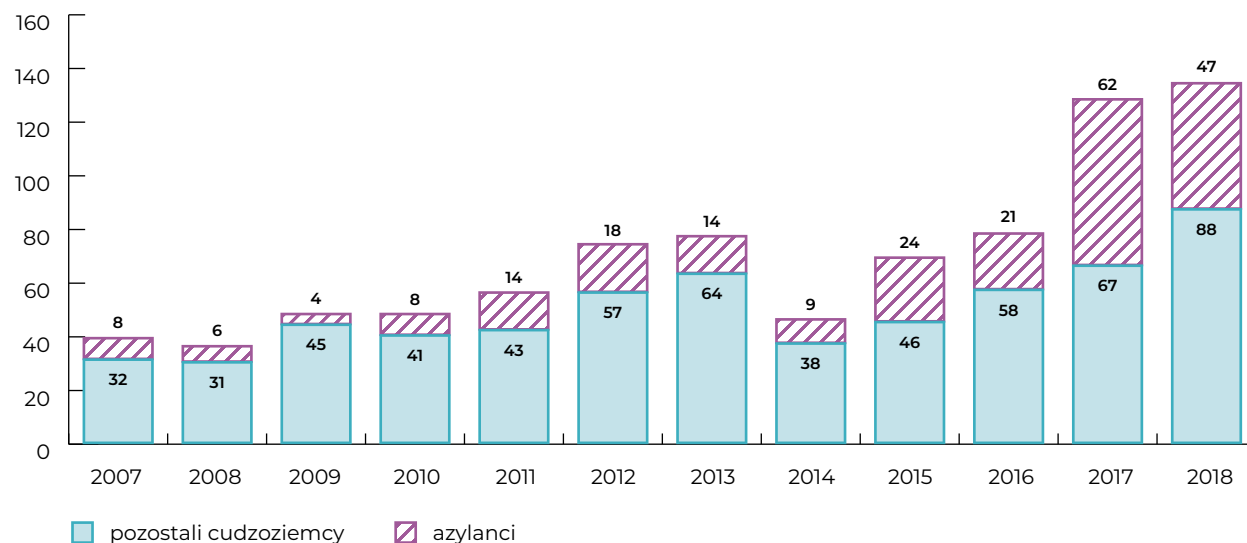
(na 71 sprawców tego typu przestępstw 64 posiadało status azylanta). Zestawienie powyższych danych zostało przedstawione w tabeli nr 6²¹.

Znaczący udział obywateli Afganistanu w przestępstwach (jak w 2017 r., kiedy dokonali 39 zabójstw, z czego 37 zostało popełnionych przez osoby mające status azylanta) nie był sytuacją wyjątkową. Od 2015 r. liczba przestępstw przeciwko życiu, których sprawcami byli azylanci, utrzymywała się na wysokim poziomie i wyniosła 62 przypadki w 2017 r., podczas gdy pozostali cudzoziemcy

dokonali w tym czasie 67 tego typu przestępstw. Obrazując tę sytuację wykres nr 4 nie pozostawia złudzeń – azylanci przybywający od 2015 r. do Austrii mieli duży wpływ na liczbę przestępstw przeciwko życiu dokonanych w tym kraju.

Drugim elementem odpowiedzialnym w sposób szczególny za budowanie w opinii publicznej poczucia zagrożenia i strachu są przestępstwa na tle seksualnym. Jak wykazały dane zgromadzone przez austriacką policję, również i w tym przypadku udział cudzoziemców w ogólnej liczbie

Wykres 4. Liczba przestępstw przeciwko życiu dokonanych na terenie Austrii przez azylantów oraz pozostałych cudzoziemców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

Wykres 5. Ogólna liczba przestępstw na tle seksualnym dokonanych na terenie Austrii

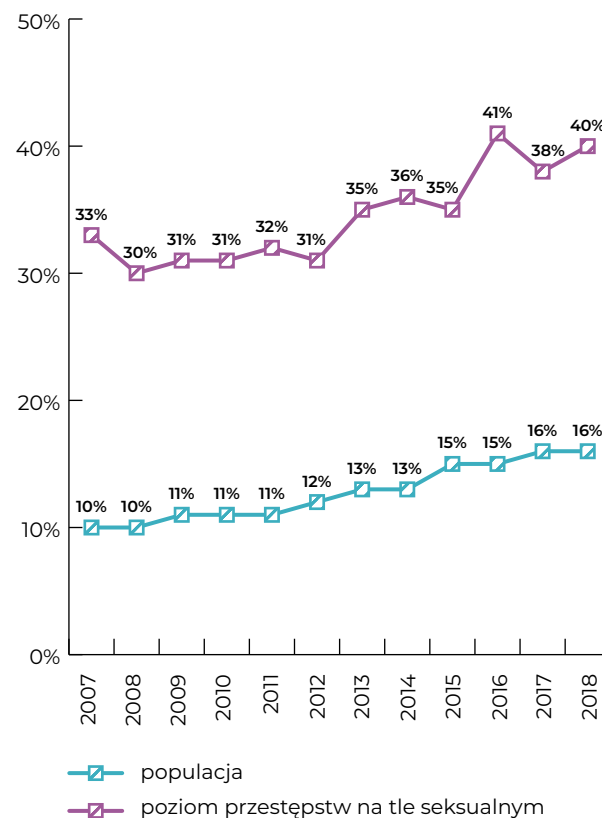
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

tego typu przestępstw jest znaczący i rośnie systematycznie od 2015 r. Jeszcze w 2007 r. tych przypadków było 328, zaś w 2018 r. już 551.

Znaczący wzrost udziału cudzoziemców w przypadkach łamania prawa w zakresie przestępstw na tle seksualnym zwiększał się stopniowo od 2008 r. tak pod względem liczb bezwzględnych, jak i udziału procentowego. W 2008 r. wynosił on 30%, natomiast w 2018 r. już 40% sumy wszystkich przestępstw na tle seksualnym, jakie miały miejsce na terenie tego kraju (Wykres 6).

Podobnie jak w przypadku przestępstw przeciwko życiu, tak i tu konieczne stało się określenie przynależności państwowej sprawców tych czynów. Na tej podstawie stwierdzono, że w latach 2006–2018 cudzoziemcami, którzy najczęściej dokonywali przestępstw na tle seksualnym, byli Turcy (843 przypadki), Serbowie (499), Niemcy (320), Afgańczycy (311), Rumuni (302), Bośniacy (299), Rosjanie (99), Polacy (94), Węgrzy (74), Słowacy (57) i Chorwaci (53). Ponownie na szczególną uwagę zasługuje dość wysoka liczba przestępstw na tle seksualnym dokonana przez obywateli Afganistanu. W tym przypadku na 311 sprawców tego typu przestępstw 266 posiadało status azylanta, co stanowi 86% wszystkich sprawców z paszportem afgańskim. Osobną kwestią jest wysoka liczba omawianych tu przestępstw dokonana przez obywateli Turcji. Mimo że cudzoziemców legitymujących się w Austrii paszportem tureckim jest blisko dwukrotnie mniej niż Niemców, to liczba dokonanych przez nich przestępstw o charakterze seksualnym jest prawie trzykrotnie wyższa (Tabela 7)²².

I tym razem udział obywateli Afganistanu posiadających status azylantów w przestępstwach na tle seksualnym

Wykres 6. Udział procentowy przestępstw na tle seksualnym dokonanych przez cudzoziemców w zestawieniu z ich udziałem procentowym w liczbie mieszkańców Austrii

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Tabela 7. Sprawcy przestępstw na tle seksualnym dokonanych na terenie Austrii z podziałem na przynależność państwową

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rumuni	9	13	8	25	28	34	13	30	27	22	27	31	35
Niemcy	12	15	22	19	22	33	34	27	34	16	22	21	43
Serbowie	50	42	39	41	40	40	42	46	39	31	24	38	27
Turcy	75	84	64	62	54	83	61	66	57	63	73	43	58
Bośniacy	11	29	18	17	24	26	18	38	27	26	21	25	19
Węgrzy	2	2	6	4	4	11	3	4	3	6	7	7	15
Słowacy			1	2	3	2	2	3	6	7	7	9	15
Afgańczycy										47	92	85	87
Polacy	12	6	16	2	7	10	9	6	5	5		10	6
Rosjanie	2	5	14	6	9	2	9	4	5	9	12	9	13
Algierczycy											9		
Chorwaci	1	9	4	3	5	9	6	7	9				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

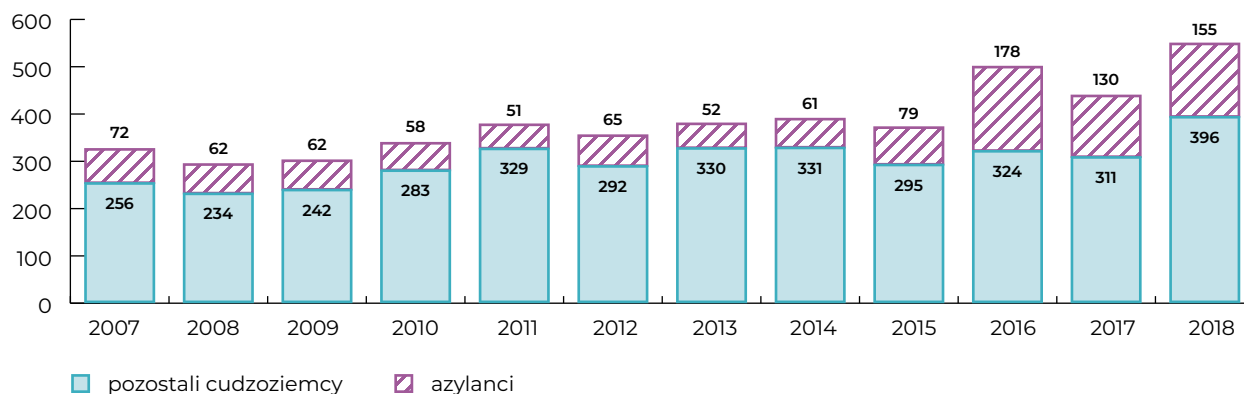
skłania do przyjrzenia się bliżej kwestii dokonania tego typu przestępstw przez osoby, które same poszukują w Europie prawa do spokojnego życia. Dość stabilny udział azylantów w powyższych przestępstwach w latach 2007–2015 uległ po wybuchu kryzysu imigracyjnego na tyle dynamicznemu wzrostowi, że już w 2016 r. wynosił 35% wszystkich tego typu przestępstw dokonanych przez cudzoziemców na terenie Austrii (Wykres 7).

Ważną kwestią jest też ogólna suma przestępstw, których dopuszczali się cudzoziemcy na terenie Austrii, a w szczególności tych, które, jako zagrożone karą pozbawienia wolności powyżej trzech lat, budzą największy rezonans społeczny i wywołują zwiększone poczucie strachu i zagrożenia. Biorąc pod uwagę okres 2006–2018,

sprawcami największej liczby przestępstw byli Rumuni (27 302 przypadków), Serbowie (21 673), Węgrzy (11 722), Turcy (10 519), Bośniacy (9 027), Niemcy (8 878), Słowacy (8 713), Polacy (7 856), Rosjanie (7 154) i Chorwaci (3 410).

Także w tej niechlubnej statystyce wysoką pozycję objęli Afgańczycy, którzy dokonali w latach 2015–2018 2 196 przypadków złamania przepisów prawa obarczonych sankcją powyżej trzech lat pozbawienia wolności. Skala tego zjawiska wśród Afgańczyków będzie wyraźnie widoczna, jeśli weźmiemy pod uwagę, że w tych latach w Austrii przebywało ok. 42 tys. obywateli tego kraju, zaś Niemcy, których w Austrii było ok. 190 tys., popełnili w tym samym czasie 2 023 podobnych przestępstw. Za-uważać też należy dużą liczbę przestępstw dokonanych

Wykres 7. Liczba przestępstw na tle seksualnym dokonanych na terenie Austrii przez azylantów oraz pozostałych cudzoziemców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

Tabela 8. Sprawcy przestępstw zagrożonych sankcją pozbawienia wolności powyżej trzech lat z podziałem na przynależność państwową

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rumuni	1 441	2 265	1 997	2 380	1 952	2 370	2 462	2 956	3 092	2 655	1 558	1 006	1 168
Niemcy	782	882	642	667	870	774	737	775	726	706	416	388	513
Serbowie	2 060	2 188	1 678	1 832	1 652	1 861	1 698	1 901	1 698	1 650	1 211	1 070	1 174
Turcy	990	991	866	814	669	936	829	865	921	703	596	653	686
Bośniacy	872	736	1 215	683	497	741	749	804	1 013	542	430	309	436
Węgrzy	1 014	1 151	764	879	888	1 031	1 213	1 221	1 144	1 153	446	363	455
Słowacy			803	740	736	1 043	1 154	1 013	990	1 047	618	286	283
Afgańczycy										376	556	548	716
Polacy	660	754	571	1 074	816	749	686	958	540	547		256	245
Rosjanie	333	556	725	605	759	578	554	564	653	650	393	321	463
Algierczycy											298		
Chorwaci	493	528	326	340	314	385	276	389	359				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI

przez obywateli Algierii (w 2016 r. było to 298 przypadków, z czego 83% sprawców posiadało status azylanta), których półtora tysiąca przebywało w tym czasie w Austrii (Tabela 8²³).

Duża liczba przestępstw dokonanych przez cudzoziemców – w głównej mierze obywateli państw będących sąsiadami Austrii – nie jest oczywiście zjawiskiem nadzwyczajnym. Fakt ten rodzić musi jednak pytanie, jaki jest rzeczywisty poziom przestępczości wśród cudzoziemców przy uwzględnieniu ich przynależności państwowej. Zbadanie tego zjawiska pozwoliło po części wskazać, w jaki sposób względy kulturowe i pochodzenie z danego kraju wpływają na stopień przestępczości oraz rodzaj dokonywanych przestępstw. Przeprowadzona analiza raportów BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii wykazała, że największy odsetek osób dokonujących przestępstw dotyczy w największej mierze obywateli Rumunii (średnio rocznie siedem przypadków przestępstw zagrożonych karą powyżej trzech lat w okresie 2006–2008 na stu obywateli), Węgier (średnio 5,1 przypadku rocznie w tym samym okresie), Słowacji (średnio 4,1 przypadku rocznie w latach 2009–2011). Analiza wykazała także, że negatywny wynik obywateli tych państw uległ znacznej poprawie i w okresie 2015–2017 wyniósł dla Rumunów rocznie średnio 1,9 przypadku na stu obywateli (spadek o 73%), dla Węgrów – 0,9 przypadku (spadek o 82%), a dla Słowaków 1,7 przypadku (spadek o 58%). Zestawienie tych danych zostało przedstawione na wykresie nr 8²⁴.

Podobne zestawienie sporządzone zostało dla przestępstw dokonanych na tle seksualnym. Tu uderza fakt, że w statystycznej liczbie stu obywateli danego kraju,

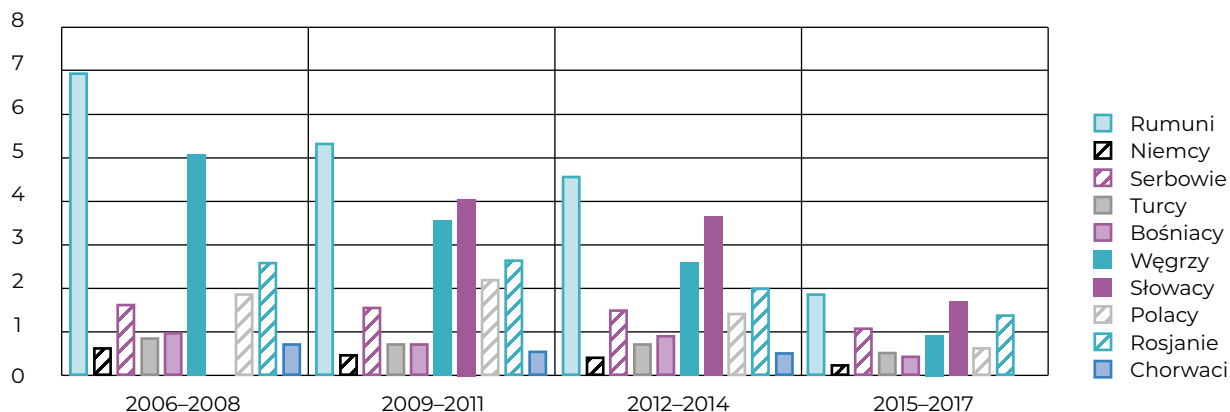
dokonujących tego typu przestępstw, najwięcej jest Turków (poza okresem 2009–2011), wśród których odsetek ten wynosi 0,068 przypadku rocznie (w latach 2006–2008), oraz Rumunów – 0,07 przypadku (w latach 2009–2012). Wartości te zmniejszyły się w okresie 2015–2017, kiedy to wśród Turków odsetek przestępstw na tle seksualnym wyniósł 0,051 przypadku (spadek o 25%), a wśród Rumunów 0,029 przypadku (spadek o 59%). Zestawienie tych danych zostało przedstawione na wykresie nr 9²⁵.

Ostatnim rodzajem przestępstw, dla których sporządzone zostało zestawienie z podziałem na narodowość sprawców, były przestępstwa przeciwko życiu. W tym zestawieniu liczba przestępstw seksualnych na stu obywateli wyniosła 0,0196 przypadku rocznie wśród Rumunów (w latach 2006–2008) i 0,0144 przypadku wśród Rosjan (w latach 2006–2008). W kolejnych latach odnotowano nierównomierny spadek tych wskaźników. W latach 2015–2017 osiągnęły one poziom 0,0054 dla obywateli rumuńskich (spadek o 72%) i 0,0105 dla obywateli rosyjskich (spadek o 59%).

W okresie 2015–2017 sprawcami największej liczby zabójstw okazali się natomiast Słowacy, którzy dokonywali średnio 0,0114 przestępstwa przeciwko życiu rocznie (Wykres 10²⁶).

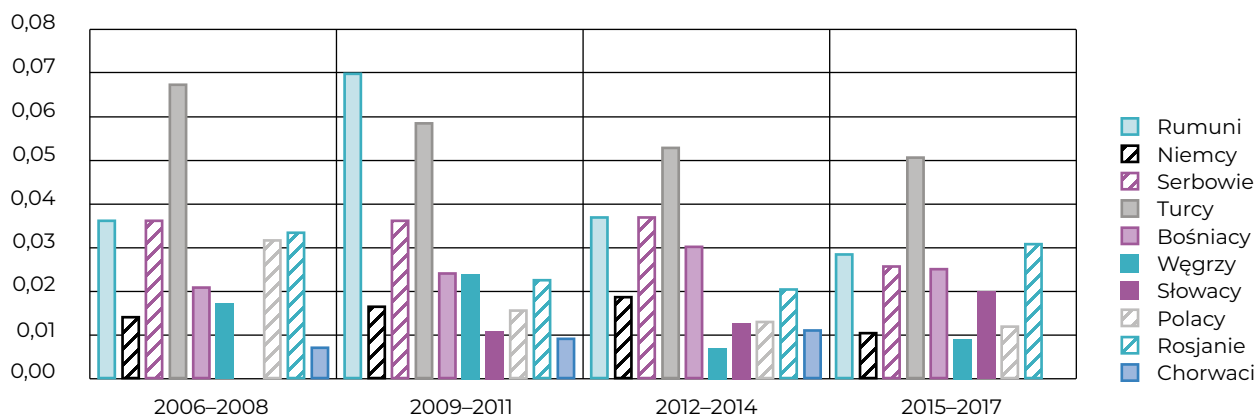
Pojawienie się w 2015 r. m.in. w Austrii fali migrantów, będące efektem Arabskiej Wiosny, spowodowało pewne zmiany w statystykach dotyczących przestępczości. Dopiero jednak zestawienie wielkości grup obywateli z Afganistanu, Algierii i Rumunii pozwoliło zrozumieć, że problem z wysoką przestępczością wśród uchodźców jest znaczący.

Wykres 8. Odsetek przestępstw popełnionych przez obywateli danego kraju przebywających na terenie Austrii

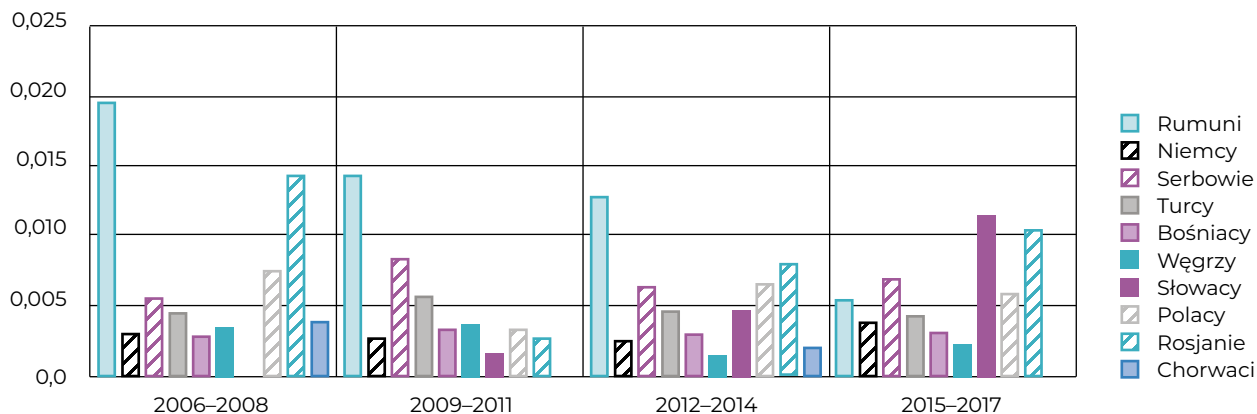
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Wykres 9. Odsetek przestępstw na tle seksualnym popełnionych przez obywateli danego kraju przebywających na terenie Austrii

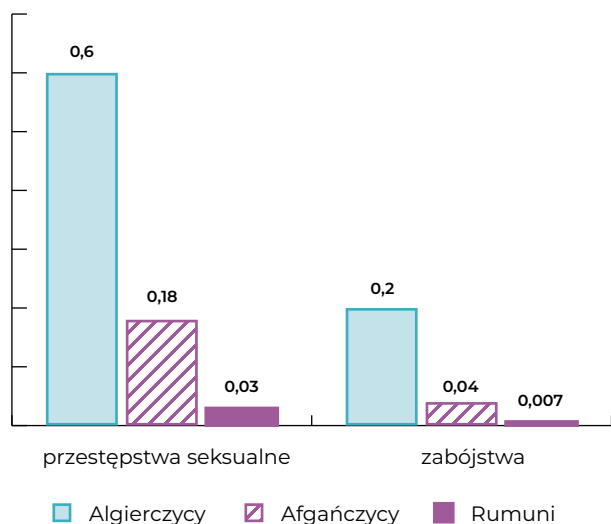
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Wykres 10. Odsetek przestępstw przeciwko życiu popełnionych przez obywateli danego kraju przebywających na terenie Austrii

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Wykres 11. Średni roczny poziom przestępstw na tle seksualnym oraz przeciwko życiu na stu obywateli danego kraju przebywających w latach 2015–2018 na terenie Austrii

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BMI oraz Federalnego Urzędu Statystycznego Austrii

Jak przedstawiono na wykresie nr 11, na sto osób będących obywatelami Algierii 0,6 dokonało przestępstwa seksualnego, a 0,2 zabójstwa. Oznacza to, że statystycznie dokonują oni przestępstw na tle seksualnym dwadzieścia razy częściej niż obywatele Rumunii, a w przypadku zabójstw – 28 razy częściej.

Tabela 9. Liczba osób zamieszkujących RFN w danym roku

Rok	2011	2012	2013	2014
Ogólnie	80 327 900	80 523 746	80 767 463	81 197 537
Ob. niemieccy	73 397 004	73 310 038	73 133 835	73 044 569
Cudzoziemcy	6 930 896	7 213 708	7 633 628	8 152 968
Uchodźcy	44 608	113 684	232 537	471 213
Rok	2015	2016	2017	2018
Ogólnie	82 175 684	82 521 653	82 792 351	83 044 129
Ob. niemieccy	73 067 791	72 482 573	72 168 411	72 128 674
Cudzoziemcy	9 107 893	10 039 080	10 623 940	10 915 455
Uchodźcy	1 361 200	1 641 200	1 827 857	1 992 550

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych StBA

Tabela 10. Udział procentowy cudzoziemców w ogólnej liczbie mieszkańców Niemiec

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
8,63%	8,96%	9,45%	10,04%	11,08%	12,17%	12,83%	13,14%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych StBA

Jeżeli chodzi o obywateli Afganistanu, to na sto osób przebywających w Austrii 0,18 dokonało przestępstw seksualnych, a 0,04 zabójstwa. Oznacza to, że w grupie tej jest sześć razy więcej osób popełniających przestępstwa seksualne i przeciwko życiu niż w analogicznej grupie obywateli Rumunii²⁷.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych analiz, konieczne wydaje się bliższe przyjrzenie się przyczynom nadreprezentatywności w statystykach kryminalnych migrantów przybyłych do Europy z Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu. Ze względu na tematykę niniejszej pracy taka analiza nie jest możliwa, jednak konieczność jej przeprowadzenia należy uznać za bezsporną.

2. Niemcy

Do zadań Federalnego Urzędu Policji Kryminalnej w Niemczech (Bundeskriminalamt, BKA) należy m.in. sporządzanie corocznych raportów przestępczości kryminalnej. Znaleźć w nich można informacje o przestępstwach dokonanych przez obywateli Niemiec, jak również cudzoziemców.

Na potrzeby niniejszej pracy oprócz analizy raportów BKA przeprowadzono kwerendę dokumentów Biura Statystycznego Republiki Federalnej Niemiec (Statistische Bundesamt, StBA)²⁸, której celem było zbadanie struktury ludnościowej tego państwa pod względem obywatelstwa posiadanego przez osoby przebywające na jego terenie. W tabeli nr 9 przedstawiono ogólną liczbę mieszkańców Niemiec w latach 2011–2018, liczbę

Tabela 11. Udział procentowy uchodźców w ogólnej liczbie mieszkańców Niemiec

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Uchodźcy	0,58%	1,66%	1,99%	2,21%	2,40%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych StBA

Tabela 12. Uchodźcy podejrzani o dokonanie przestępstw na terenie Niemiec

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Podejrzani (ogólnie)	2 023 623	2 011 898	2 022 414	1 974 805	1 931 079
Podejrzani (uchodźcy)	59 912	114 238	174 438	167 268	165 769
Udział procentowy	3,0%	5,7%	8,6%	8,5%	8,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

obywateli niemieckich mieszkających w tym kraju, ogólną liczbę cudzoziemców przebywających w Niemczech oraz uchodźców, którzy złożyli wnioski o azyl w Federalnym Urzędzie ds. Migracji i Uchodźców (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, BAMF).

Na podstawie danych StBA sporządzono tabelę nr 10, przedstawiającą odsetek niebędących obywatelami Niemiec mieszkańców tego kraju w poszczególnych latach²⁹.

Tabela nr 11 przedstawia z kolei udział procentowy osób określanych zgodnie z niemieckim prawem jako uchodźcy w ogóle osób przebywających w Niemczech w poszczególnych latach. Warto odnotować, że między rokiem 2014 a 2015 udało się zauważyć skokowy wzrost liczby uchodźców, który wyniósł aż 186%³⁰.

Z corocznego raportu o przestępczości wśród uchodźców, publikowanego przez BKA, wyłania się obraz rosnącej liczby osób podejrzanych o dokonanie przestępstwa.

W 2014 r. na 471 tys. uchodźców przebywających w Niemczech oskarżonych o dokonanie przestępstwa było blisko 60 tys. Natomiast w 2018 r. na niecałe dwa miliony uchodźców przebywających w tym kraju przypadło ponad 165 tys. osób podejrzanych o łamanie prawa (Tabela 12³¹).

W tabeli nr 13 ukazano liczbę wszystkich podejrzanych o dokonanie przestępstw na tle seksualnym oraz uchodźców, którzy dopuścili się tego typu zbrodni w latach 2014–2018³².

W tabeli nr 14 ukazano liczbę wszystkich podejrzanych o dokonanie przestępstw przeciwko życiu oraz uchodźców, którzy dopuścili się tego typu zbrodni na terenie Niemiec. Podobnie jak we wcześniejszych przypadkach, tu także po 2014 r. nastąpił znaczący wzrost liczby uchodźców podejrzanych o łamanie prawa w tym zakresie³³.

W innym corocznym raporcie opracowywanym przez BKA odnajdujemy informacje o liczbie podejrzanych

Tabela 13. Uchodźcy podejrzani o dokonanie przestępstw na tle seksualnym na terenie Niemiec

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Podejrzani (ogólnie)	33 101	32 079	33 533	39 829	45 536
Podejrzani (uchodźcy)	879	1 548	3 329	4 852	5 626
Udział procentowy	2,7%	4,8%	9,9%	12,2%	12,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

Tabela 14. Uchodźcy podejrzani o dokonanie przestępstw przeciwko życiu na terenie Niemiec

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Podejrzani (ogólnie)	3 684	3 497	3 765	3 713	3 721
Podejrzani (uchodźcy)	160	286	453	532	550
Udział procentowy	4,3%	8,2%	12,0%	14,3%	14,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

Tabela 15. Liczba cudzoziemców podejrzanych o dokonanie przestępstw na terenie Niemiec

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Podejrzani (ogólnie)	2 023 623	2 011 898	2 022 414	1 974 805	1 931 079
Podejrzani (cudzoziemcy)	492 610	555 820	616 230	599 357	589 200
Udział procentowy	24,34%	27,63%	30,47%	30,35%	30,51%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

Tabela 16. Liczba cudzoziemców podejrzanych o dokonanie przestępstw na tle seksualnym na terenie Niemiec

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Podejrzani (ogólnie)	33 101	32 079	33 533	39 829	45 536
Podejrzani (cudzoziemcy)	6 090	6 592	8 698	11 439	13 377
Udział procentowy	18,4%	20,5%	25,9%	28,7%	29,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

Tabela 17. Liczba cudzoziemców podejrzanych o dokonanie przestępstw przeciwko życiu na terenie Niemiec

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Podejrzani (ogólnie)	3 684	3 497	3 765	3 713	3 721
Podejrzani (cudzoziemcy)	947	1 023	1 276	1 288	1 362
Udział procentowy	25,7%	29,3%	33,9%	34,7%	36,6%

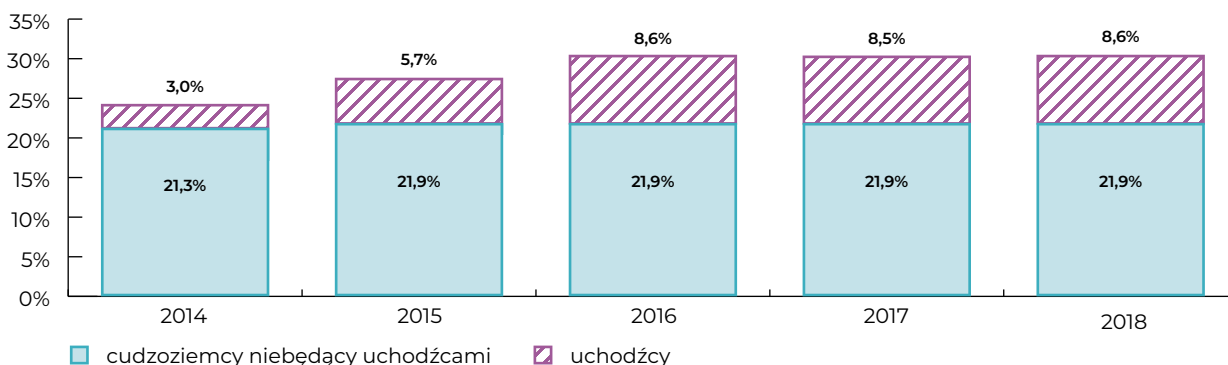
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

o dokonanie poszczególnych rodzajów przestępstw z podziałem na obywateli niemieckich i tych, którzy nie posiadali obywatelstwa tego państwa. Tabela nr 15 obrazuje, że okresie 2014–2018 nastąpił wzrost liczby cudzoziemców, którzy popełniali przestępstwa, przy jednoczesnym spadku ogólnej liczby osób podejrzanych o dokonanie czynu zabronionego.

Zjawisko wzrostu ogólnej liczby cudzoziemców podejrzanych o dokonanie przestępstw na tle seksualnym

przedstawione zostało także w tabeli nr 16. Przyrost tej grupy jest dość znaczny, gdyż w 2014 r. cudzoziemców podejrzanych o tego typu przestępstwa było ponad 6 tys., a w 2018 r. już ponad 13 tys.³⁴.

Kolejna kwestia została zobrazowana w tabeli nr 17, w której zaprezentowane zostały dane przedstawiające liczbę cudzoziemców z postawionymi zarzutami o dokonanie przestępstw przeciwko życiu w latach 2014–2018. Podobnie jak w poprzednich przypadkach, jednoznacznie

Wykres 12. Odsetek cudzoziemców i uchodźców podejrzanych o dokonanie przestępstw na terenie Niemiec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

widać tu tendencję wzrostową, co z pewnością przekłada się na poczucie zagrożenia u przeciętnego mieszkańca Niemiec³⁵.

Dla lepszego zobrazowania problemu wynikającego z powyższych danych przedstawiono wykres nr 12, który jasno wskazuje, że procentowy udział cudzoziemców oskarżonych o łamanie prawa w latach 2014–2016 wzrósł skokowo, a dokonało się to wyłącznie za sprawą uchodźców.

Podobne tendencje wykazane zostały na wykresie nr 13, w którym zobrazowano procentową liczbę cudzoziemców oskarżonych o dokonanie przestępstw na tle seksualnym. Również i tu za wzrost liczby przestępców wśród cudzoziemców odpowiedzialni są głównie uchodźcy.

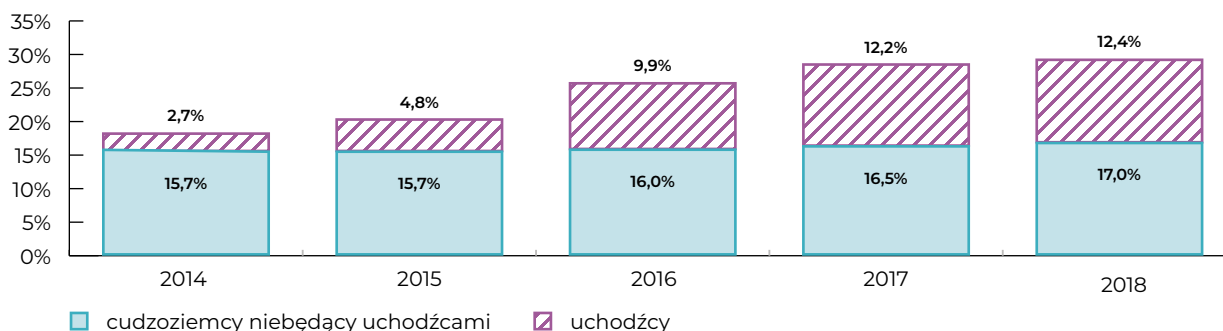
Wykres nr 14 obrazuje liczbę cudzoziemców, którym postawiono zarzuty udziału w przestępstwach przeciwko życiu. Podobnie jak przy poprzednich wykresach, również i w tej kategorii głównymi odpowiedzialnymi za wzrost liczby podejrzanych wśród cudzoziemców są osoby posiadające status uchodźcy.

Z powyższych tabel i wykresów jednoznacznie wynika, iż cudzoziemcy, a w szczególności uchodźcy, mieli w latach 2014–2018 szczególnie duży wpływ na poziom przestępczości w Niemczech. Wyjaśnienia wymagało jednak, na ile przyrost przestępstw spowodowany jest

samą zmianą liczby cudzoziemców (w tym uchodźców), a na ile miał on charakter niezależny od tego czynnika. W tym celu skonfrontowano dane BKA z liczbą cudzoziemców przebywających na terenie Niemiec i w sposób liniowy ukazano na wykresie nr 15 następujące zjawiska:

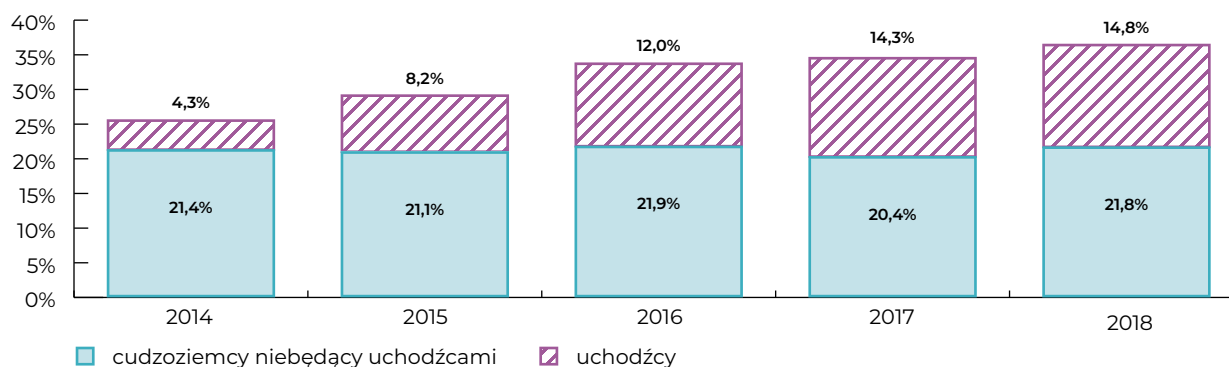
- procentowy udział liczby cudzoziemców (bez uchodźców) przebywających na terenie Niemiec w stosunku do ogółu osób zamieszkujących to państwo w danym roku;
- procentowy udział ogółu cudzoziemców (bez uchodźców) podejrzanych o dokonanie przestępstw na terenie Niemiec w stosunku do wszystkich podejrzanych o dokonanie przestępstw na terenie tego kraju;
- procentowy udział ogółu cudzoziemców (bez uchodźców) podejrzanych o dokonanie przestępstw na tle seksualnym na terenie Niemiec w stosunku do wszystkich podejrzanych o dokonanie tego typu przestępstw w tym kraju;
- procentowy udział ogółu cudzoziemców (bez uchodźców) podejrzanych o dokonanie przestępstw przeciwko życiu na terenie Niemiec w stosunku do wszystkich podejrzanych o dokonanie tego typu przestępstw na terenie tego kraju.

Wykres 13. Odsetek cudzoziemców i uchodźców podejrzanych o dokonanie przestępstw na tle seksualnym na terenie Niemiec

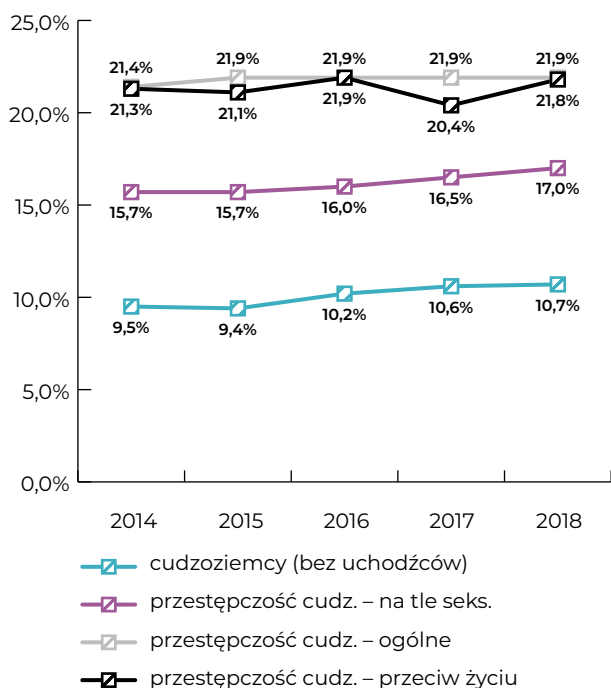
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

Wykres 14. Odsetek cudzoziemców i uchodźców podejrzanych o dokonanie przestępstw przeciwko życiu na terenie Niemiec

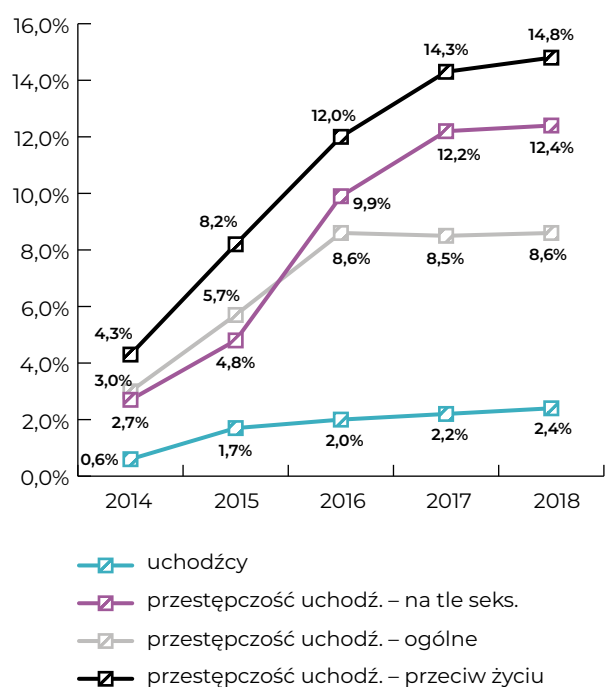
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

Wykres 15. Odsetek cudzoziemców przebywających na terenie Niemiec oraz ich udział w przestępczości

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA i StBA

Wykres 16. Odsetek uchodźców przebywających na terenie Niemiec oraz ich udział w przestępczości

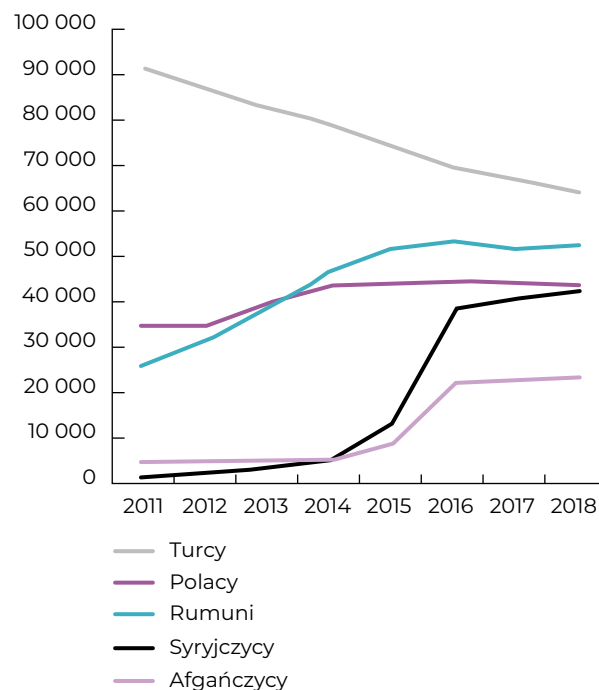
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA i StBA

Wnioski, jakie nasuwają się z analizy wykresu nr 15, są jednoznaczne. Nadreprezentatywność cudzoziemców w ogólnej liczbie sprawców przestępstw, w tym przestępstw na tle seksualnym i przeciwko życiu, jest widoczna i ma stabilny charakter. Tymczasem, jak wykazano na wykresie nr 16, ukazującym procentowy udział uchodźców wśród osób, którym postawiono zarzuty dokonania przestępstw na terenie Niemiec, odsetek ten od 2014 r. wzrastał i to niewspółmiernie do wielkości populacji uchodźców, osiągając w 2018 r. sześć razy większą wartość w przypadku przestępstw przeciwko życiu, niż wynikałoby to z ogólnej liczby zarejestrowanych w Niemczech uchodźców.

Podsumowując analizę danych BKA, należy skonkludować, iż napływ uchodźców, głównie z Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu, w 2015 r. wpłynął w sposób znaczący na wzrost liczby cudzoziemców oskarżonych o dokonanie przestępstw na terenie Niemiec. I tak w 2018 r. uchodźcy powiększyli ogólną ich liczbę o 39%, w przypadku przestępstw na tle seksualnym o 73%, a przestępstw przeciwko życiu o 68%.

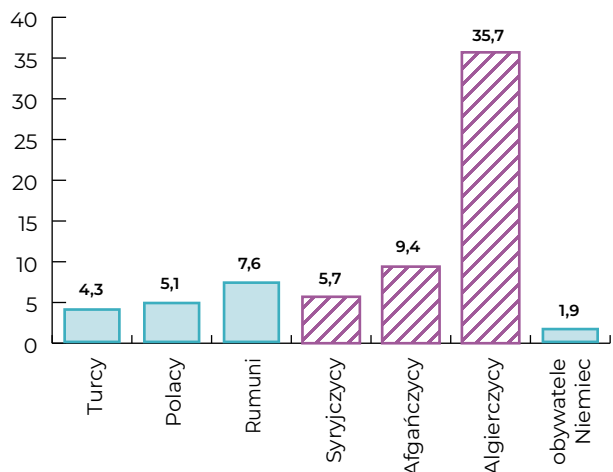
Pytaniem otwartym pozostaje kwestia dotycząca obywatelstwa osób, które najczęściej wchodziły w konflikt z prawem na terenie Niemiec. Jak wykazały dane tamtejszej policji, w tej niechlubnej statystyce w omawianym okresie przewodzili obywatele Turcji, Rumunii, Polski oraz Syrii i Afganistanu³⁶. Z pewnością wpływ na to miała

Wykres 17. Obywatele wybranych państw podejrzani o dokonanie przestępstw na terenie Niemiec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA

Wykres 18. Poziom przestępczości w przeliczeniu na stu obywateli danego kraju przebywających na terenie Niemiec w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BKA i StBA

liczba obywateli tych krajów przebywających w Niemczech. I tak w 2018 r. obywateli tureckich przebywało w Niemczech 1 476 tys., polskich – 860 tys., syryjskich – 746 tys., rumuńskich – 696 tys., a afgańskich – 257 tys.³⁷

W 2018 r. 9,4% obywateli Afganistanu przebywających na terenie Niemiec było podejrzanych o dokonanie przestępstwa. Dla Rumunii wartość ta wyniosła 7,6%, dla Syrii – 5,7%, dla Polski – 5,1%, a dla Turcji 4,3%. Spośród przebywających w Niemczech 18 575 Algierczyków podejrzenie dokonania przestępstwa dotyczyło 6 628 osób, co daje odsetek rzędu 35,7%. Dane te kontrastują z liczbą osób podejrzanych o dokonanie przestępstw wśród

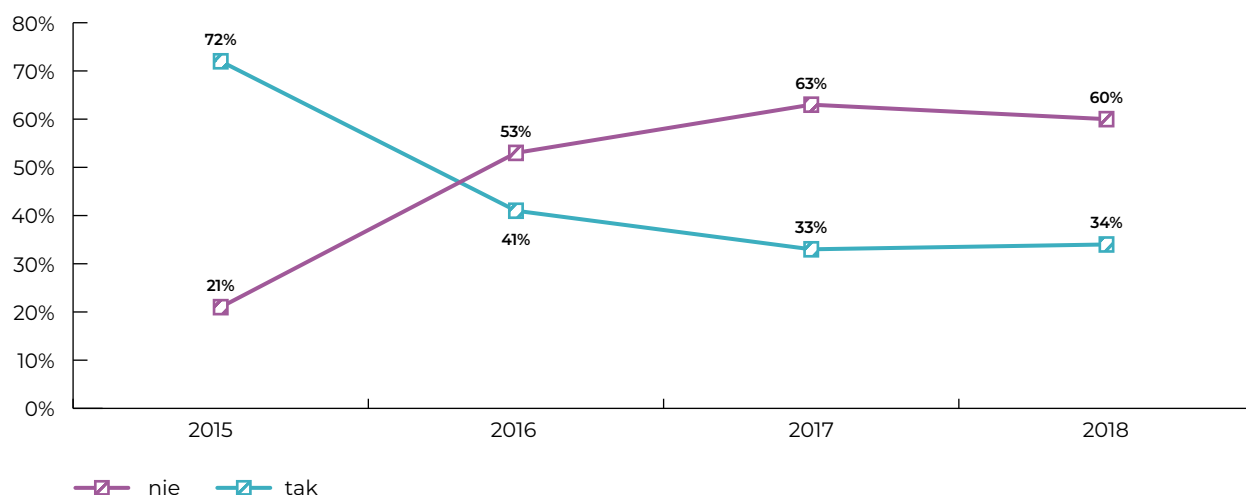
obywateli niemieckich, wśród których wartość ta wynosi zaledwie 1,9% (Wykres 18).

Dane niemieckiego BKA są zbieżne z danymi publikowanymi przez policję austriacką, że obywatele Algierii i Afganistanu znajdujący się w grupie uchodźców są szczególnie podatni na zjawiska kryminogenne. Pewnym wytłumaczeniem tego faktu może być dysproporcja wiekowa i płciowa tych dwóch grup narodowościowych względem pozostałych grup. Obywatele Afganistanu i Algierii przebywający w Niemczech to bowiem przede wszystkim młodzi mężczyźni. Z drugiej strony podobna sytuacja ma miejsce w populacji Syryjczyków, co jednak nie przekłada się tak radykalnie na wzrost przestępczości w tej grupie.

V. Polska w obliczu wyzwań migracyjnych

Na skutek Arabskiej Wiosny Europa stała się miejscem migracji wielu milionów ludzi przybywających do UE głównie z Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu. Początkowo opinia publiczna w Polsce była pozytywnie nastawiona do przyjmowania uchodźców z regionów objętych walkami, mając na uwadze szczególnie ofiary konfliktu w Syrii, skąd w lipcu 2015 r. 160 osób wyznania chrześcijańskiego, uciekających przed prześladowaniami ISIS, przyleciało do Warszawy zorganizowanym specjalnie w tym celu transportem lotniczym³⁸. Nastawienie Polaków szybko uległo jednak diametralnej zmianie, co odnotowało w swoich raportach Centrum Badania Opinii Publicznej (CBOS). Zmiana ta nastąpiła, gdy okazało się, że UE zamierza narzucić krajom członkowskim przymusową relokację wszystkich migrantów.

Wykres 19. Pytanie CBOS: Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjmować uchodźców z krajów objętych konfliktami zbrojnymi?³⁹

Źródło: M. Bożewicz, *Stosunek Polaków i Czechów do przyjmowania uchodźców*, CBOS 2018.

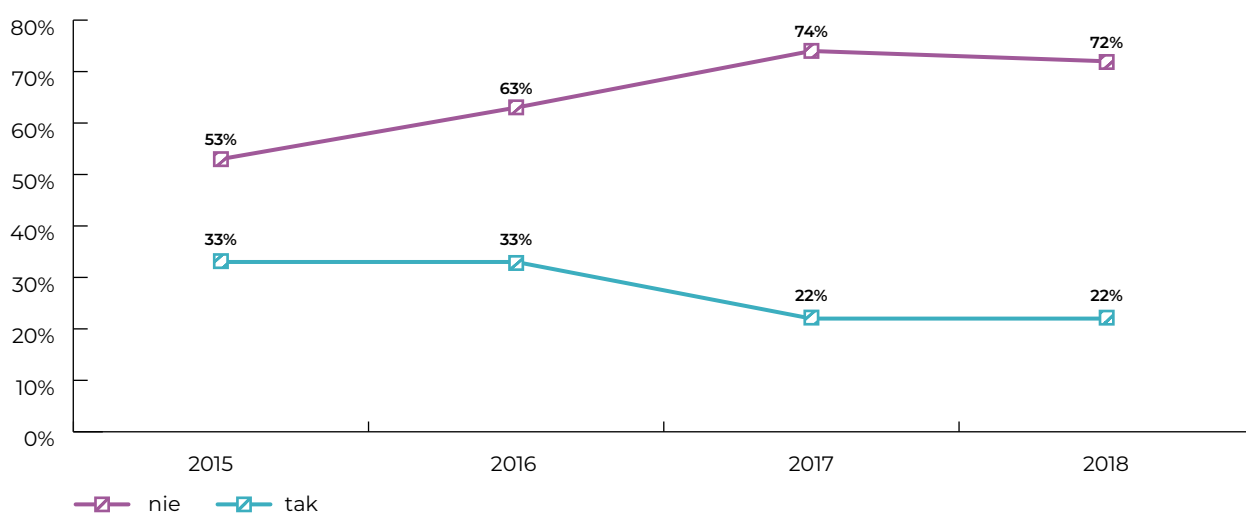
Wyrażona we wrześniu 2015 r. zgoda polskich władz na podpisanie unijnego porozumienia o relokacji uchodźców wywołała falę niezadowolenia w społeczeństwie, co miało swoje przełożenie na przypadające miesiąc później wybory parlamentarne, w których kwestia kryzysu migracyjnego stała się główną osią politycznego sporu.

Negatywne nastawienie Polaków do kwestii przyjmowania uchodźców było w większości podyktowane obawami wynikającymi z doświadczeń krajów Europy Zachodniej, gdzie polityka multi-kulti wpłynęła na

wzrost przestępczości oraz miała wpływ na serię krwawych zamachów terrorystycznych o podłożu religijnym, których autorami byli głównie potomkowie migrantów pochodzących z państw Afryki i Bliskiego Wschodu.

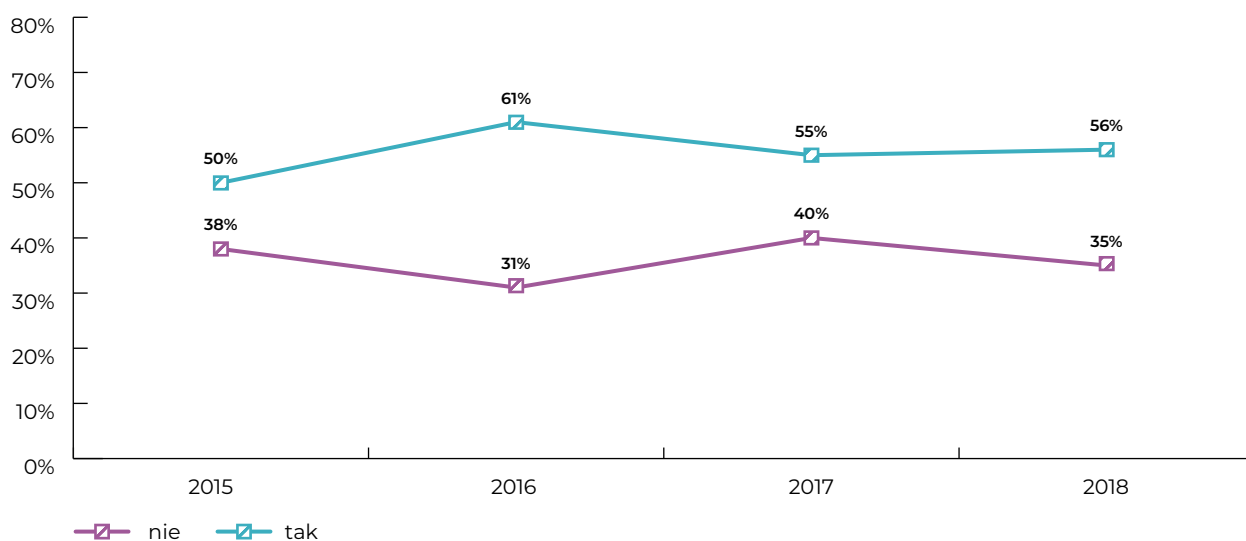
Zupełnie inny stosunek Polacy przejawiali wobec uchodźców z Ukrainy, gdzie od 2014 r. toczy się konflikt zbrojny o przynależność państwową dwóch zbuntowanych regionów ukraińskich – ługańskiego i donieckiego – zamieszkiwanych głównie przez osoby rosyjskojęzyczne.

Wykres 20. Pytanie CBOS: Z powodu dużego napływu uchodźców z Bliskiego Wschodu i Afryki do niektórych państw Unii Europejskiej kraje te nie są w stanie poradzić sobie z tym problemem. Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjąć część uchodźców przybywających do Europy?⁴⁰

Źródło: M. Bożewicz, *Stosunek Polaków i Czechów do przyjmowania uchodźców*, CBOS 2018.

Wykres 21. Pytanie CBOS: W związku z konfliktem na wschodzie Ukrainy odnotowano także wzrost liczby uchodźców z tego kraju. Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjąć ukraińskich uchodźców z terenów objętych konfliktem?⁴¹

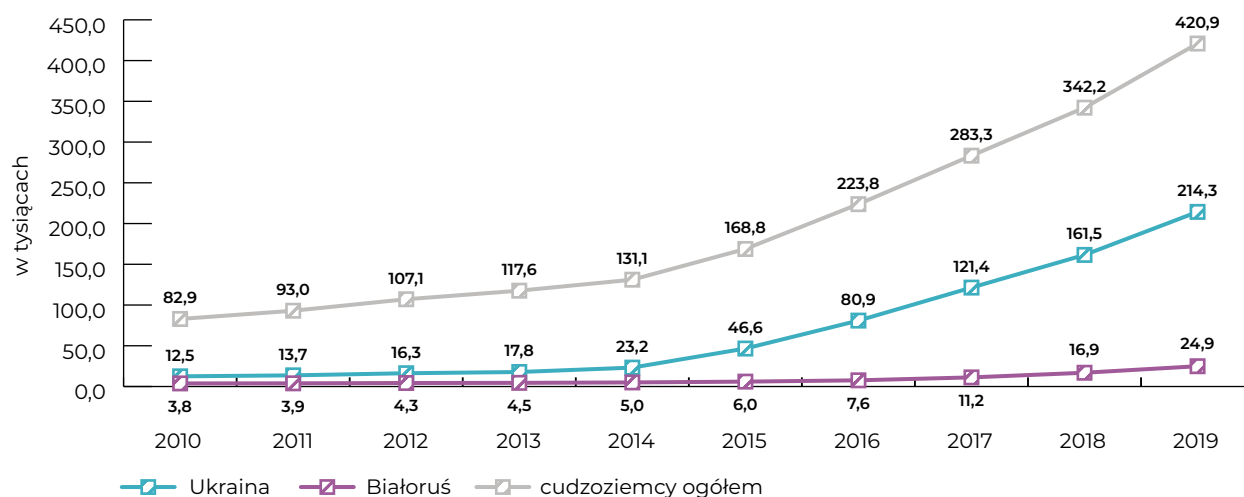
Źródło: M. Bożewicz, *Stosunek Polaków i Czechów do przyjmowania uchodźców*, CBOS 2018.

Pozytywne nastawienie polskiego społeczeństwa wobec migracji ze Wschodu obrazują statystyki Urzędu do Spraw Cudzoziemców (UdSC), które wskazują, iż legalizacja pobytu cudzoziemców z Ukrainy w latach 2015–2018 wykazywała tendencję wzrostową⁴².

Oprócz osób, które sformalizowały swój pobyt w UdSC, jest również spora liczba tych, którzy wykorzystując ruch bezwizowy (jak w przypadku obywateli Ukrainy), podejmują w naszym kraju pracę sezonową na okres do dziewięćdziesięciu dni lub zasilają w sposób nielegalny polski rynek pracy. Według raportu Narodowego Banku Polskiego w 2018 r. legalnie pracowało w Polsce ok. 1,2 mln Ukraińców⁴³. Ilu było tych nielegalnych – nie wiadomo. Według szacunków przedstawionych przez Irenę Rzeplińską oraz Justynę Włodarczyk-Madejską obywateli Ukrainy, którzy podejmują w Polsce pracę, omijając wymogi formalne, było około miliona⁴⁴.

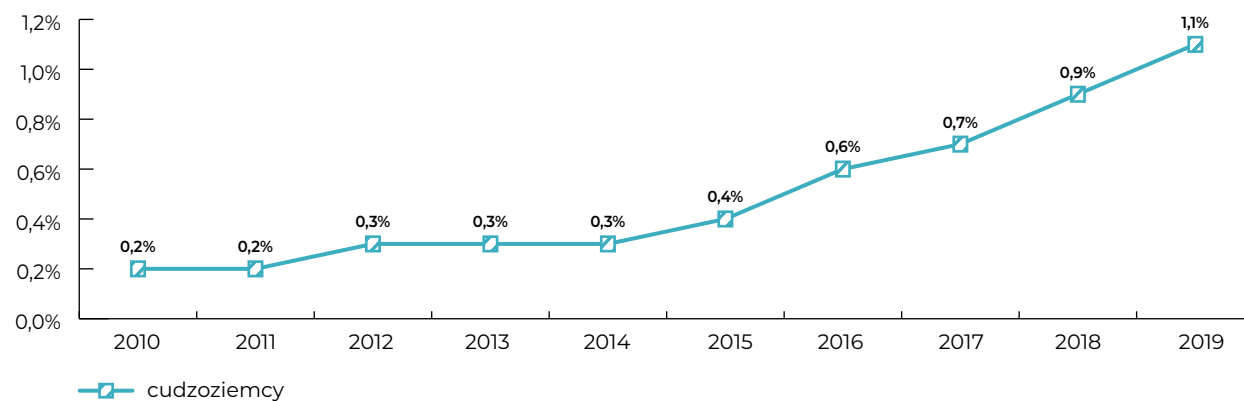
Szacunki te potwierdziły badania przeprowadzone przez firmę Selectivv, która dokonała pomiarów połączeń telefonicznych wykonywanych w Polsce przez obywateli ukraińskich przebywających czasowo lub na stałe na terytorium naszego kraju⁴⁵. Duża rotacja przyjeżdżających do Polski cudzoziemców, którzy nie uregulowali swojego pobytu w UdSC, korzystając z ruchu bezwizowego, uniemożliwia jednak dokładne określenie ich liczby w konkretnym czasie. Dlatego podstawą określenia wpływu ruchów migracyjnych na poziom przestępczości w Polsce muszą być dane, którymi dysponuje UdSC. Wynika z nich, że odsetek cudzoziemców przebywających w Polsce, pomimo tendencji wzrostowej, utrzymuje się na niewielkim poziomie. I tak w 2010 r. wynosił on zaledwie 0,2% ogółu mieszkańców naszego kraju, w 2015 r. było to już 0,4%, a w roku 2018 – 1,1% (Wykres 23).

Wykres 22. Cudzoziemcy przebywający w Polsce zarejestrowani w UdSC

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UdSC

Wykres 23. Udział procentowy liczby cudzoziemców przebywających w Polsce według danych UdSC

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UdSC

Przeprowadzona analiza statystyk policyjnych pod kątem udziału cudzoziemców w ogóle osób oskarżonych o dokonanie przestępstwa w Polsce wskazuje na wzrost liczby tego rodzaju incydentów – w 2012 r. były to 2 152 osoby, a rok później już 3 539. Zmiana ta wynikała głównie z nowych zasad rejestracji podejrzanych, gdyż zgodnie z Zarządzeniem nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 stycznia 2013 r. odnotowywanie obywatelstwa osób zatrzymanych stało się obligatoryjne. Z porównania poziomu przestępczości wśród cudzoziemców i liczby osób zarejestrowanych w UdSC wynika, że od 2013 r. utrzymuje się stały trend nadreprezentatywności tej grupy wśród osób dokonujących przestępstw. Wynosi on od 2,5 do ponad 3 razy więcej, niż wynikałoby ze stosunku liczby cudzoziemców do ogólnej populacji Polski (Wykres 24).

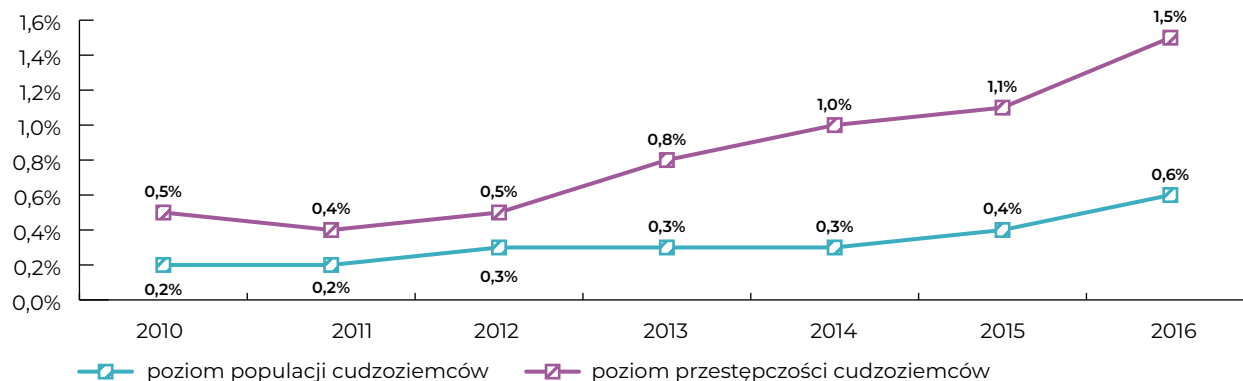
Jak wynika z analizy statystyk policyjnych przeprowadzonych przez Rzeplińską i Włodarczyk-Majewską, większość przestępstw dokonywana przez cudzoziemców była skierowana przeciwko bezpieczeństwu komunikacyjnemu (39%), mieniu (30%) oraz polegała na fałszowaniu

dokumentów (12%)⁴⁶. Oprócz powyższych naruszeń prawa cudzoziemcy byli również podejrzani m.in. o naruszenie art. 148 Kodeksu karnego (k.k.), czyli dokonanie zabójstwa. W latach 2004–2014 byli oni sprawcami 85 tego typu zbrodni. W zależności od roku zabójstwa popełnione przez cudzoziemców stanowiły od 0,75% (2010 r.) do 2,74% (2014 r.) ogólnej ich liczby⁴⁷ (Wykres 25).

Dodatkowo nadmienić należy, iż w 2016 r. cudzoziemcy byli sprawcami trzech zabójstw z łącznej liczby 456 wszystkich tego typu zbrodni dokonanych na terenie naszego kraju. Stanowiło to zaledwie 0,66% wszystkich przestępstw naruszających art. 148 k.k. W 2017 r. takich przypadków było już dziewięć na 495 ogółem, co stanowiło 1,81% wszystkich czynów noszących znamiona zabójstwa⁴⁸.

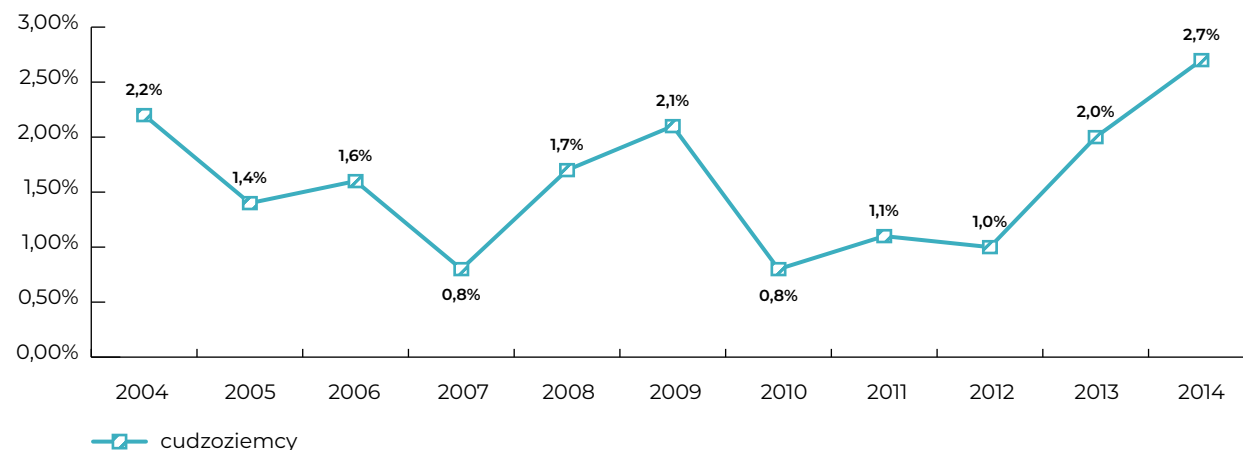
Na uwagę zasługuje również fakt, że w zabójstwach dokonanych przez cudzoziemców w latach 2004–2014 30 na 85 sprawców miało obywatelstwo ukraińskie, co stanowiło 35% ogólnej liczby sprawców wśród obcokrajowców. W tym okresie policja zatrzymała 5 409 sprawców zabójstw dokonanych na terenie całego kraju, co oznacza,

Wykres 24. Odsetek przestępstw dokonanych przez cudzoziemców na terenie Polski

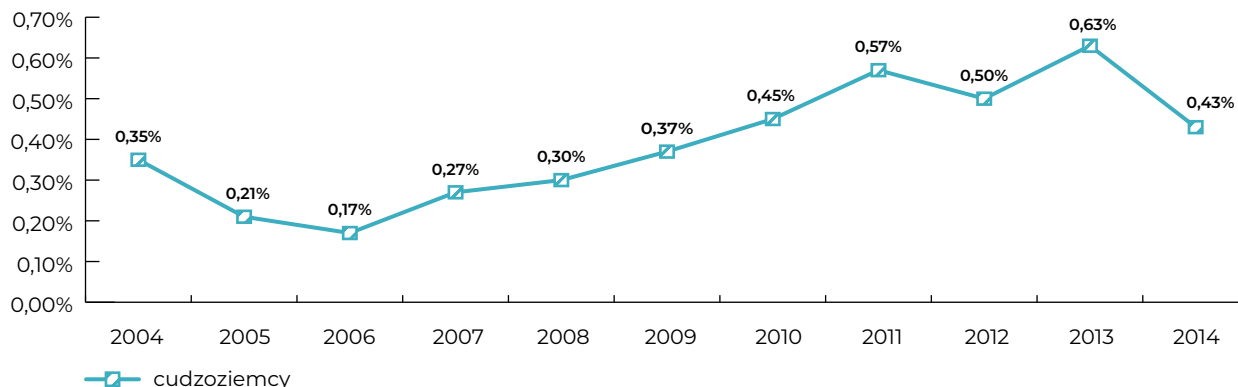

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UdSC oraz Komendy Głównej Policji

Wykres 25. Odsetek cudzoziemców będących sprawcami zabójstw dokonanych w Polsce w danym roku

Źródło: policyjna statystyka przestępcza, dane Komendy Głównej Policji

Wykres 26. Odsetek cudzoziemców biorących udział w bójce lub pobiciu w Polsce w danym roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Głównej Policji oraz D. Woźniakowska-Fajst, *Cudzoziemcy jako sprawcy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu*, [w:] *Przestępczość cudzoziemców. Aspekty prawne, kryminologiczne i praktyczne*, red. nauk. W. Klaus, I. Rzepińska, K. Laskowska, Warszawa 2017.

że Ukraińcy stanowili zaledwie 0,55% wszystkich skazanych za naruszenie art. 148 k.k.⁴⁹.

W zakresie naruszenia prawa z art. 158 i 159 k.k., dotyczących udziału w bójce i pobiciu, poziom przestępstw dokonanych przez cudzoziemców przedstawia się w sposób bardziej dla nich korzystny. Osoby podejrzane o udział w bójkach i pobiciach będące obywatelami innych państw stanowią od 0,2% do 0,7% wszystkich osób podejrzanych o dokonanie tego typu przestępstw w Polsce w latach 2004–2014 (Wykres 26). Koreluje to więc z odsetkiem cudzoziemców przebywających w tym okresie w naszym kraju.

Zaznaczyć też należy, że za udział w wymienionych wyżej czynach w omawianym okresie skazanych zostało 469 cudzoziemców na 128 501 przypadków ogółem, co stanowi 0,36%. Jeżeli zaś chodzi o Ukraińców, to 99 osób zatrzymanych za naruszenie art. 158 i 159 k.k. stanowi 21% wszystkich cudzoziemców, jednak wśród wszystkich skazanych liczba ta daje odsetek w wysokości niecałych 0,08%⁵⁰.

VI. Podsumowanie

Migracje ludzi nie są niczym niezwykłym. Wzbudzają one jednak – jak każda zmiana – niepokój i lęk przed czymś nowym, nieznanym. Rodzi się wówczas wiele pytań i wątpliwości dotyczących tego, na ile możliwe jest zaplanowanie nad tymi zmianami i czy nie wpłyną one w sposób negatywny na dotychczasowe życie danej społeczności. Aby uniknąć demonizowania migrantów, należy przede wszystkim skupić się na realnych danych opisujących konkretne zjawiska i odrzucić wszelkie stereotypy zaciemniające obraz sytuacji.

Przeprowadzone w artykule analizy danych pozwoliły wyciągnąć wnioski, iż ruchy migracyjne mają wpływ na wzrost poziomu przestępczości w krajach, do których

przybywają cudzoziemcy. Częściowo wynika to z samej zmiany liczby obywateli obcych państw przebywających na terenie UE. W latach 2014–2016 wzrost ten wyniósł 1,9% (w tym 1,1% dla przybyszów spoza krajów UE). Ten wydawałoby się nieznaczny wzrost przełożył się jednak na skokową zmianę poziomu przestępczości w krajach będących celem migracji (w szczególności przestępstw zagrożonych sankcją karną pozbawienia wolności do lat trzech), powodując zwiększenie liczby tego typu zdarzeń dokonywanych przez obcokrajowców z 32,3% w 2014 r. do 38,1% w roku 2016. W tym czasie liczba przestępstw, za które groziła kara pozbawienia wolności powyżej trzech lat, zmniejszyła się nieznacznie – o 1,5%. Szczegółowa analiza rodzajów przestępstw dokonanych w Austrii wykazała z kolei wzrost liczby przestępstw przeciwko życiu w latach 2014–2016 o 4%, a przestępstw na tle seksualnym o 5%. Obywatele Afganistanu, których w czasie kryzysu emigracyjnego przybyło do Austrii ponad 45 tys., dokonali w 2017 r. 39 morderstw, z czego aż w 37 przypadkach sprawcami były osoby posiadające status azylanta. Stanowi to w sumie blisko 14% wszystkich przestępstw przeciwko życiu dokonanych na terenie Austrii w 2017 r. Równie wysoce kryminogenną grupę stanowili obywatele Algierii, którzy byli co prawda mniej liczni niż Afgańcy (w 2016 r. w Austrii było ich zaledwie 1 274), jednak dokonali aż trzech morderstw. Ze względu na małą liczbę obywateli Algierii przypadki te nie mają większego wpływu na ogólną statystykę, jednak częstotliwość dokonywania przez nich przestępstw zagrożonych karą co najmniej trzech lat pozbawienia wolności (w 2016 r. było to 298 przypadków) prowadzi do refleksji, że obywatele tego kraju przebywający w Austrii i Niemczech są szczególnie podatni na łamanie prawa (w przypadku tego drugiego kraju odsetek sprawców przestępstw wśród Algierczyków wynosi 35,7%).

Inną przeanalizowaną kwestią są wyraźne różnice zachowań obywateli poszczególnych krajów w różnych okresach.

Na uwagę zasługują tu przebywający w Niemczech obywatele Rumunii (siedem przestępstw na sto przedstawicieli tego kraju w okresie 2006–2008), Węgier (5,1 przestępstwa na sto osób w okresie 2006–2009) i Słowacji (4,1 przestępstwa na sto osób w okresie 2009–2011). Istotny jest także fakt, że dzięki wprowadzonemu w 2010 r. programowi Freiheit und Sicherheit udało się poważnie zredukować wysokie wskaźniki przestępczości. W latach 2015–2017 wynosiły one dla Rumunów 1,9 przestępstwa na sto osób (co stanowi spadek o 73%), dla Węgrów 0,9 przestępstwa na sto osób (co stanowi spadek o 82%) i 1,7 przestępstwa na sto osób (co stanowi spadek o 59%) dla Słowaków. Należy również wspomnieć, iż Polacy w latach 2006–2008 byli sprawcami 1,9 przestępstwa na sto osób, a w okresie 2015–2017 wskaźnik ten wyniósł już tylko 0,7 przestępstwa na sto osób. W tym samym okresie średnia arytmetyczna przestępstw dokonywanych przez cudzoziemców w Austrii również wynosiła 0,7 przestępstwa na statystyczną grupę stu cudzoziemców.

Zachowania przestępcze cudzoziemców na terenie Austrii i Niemiec nie różnią się znacząco, jednak różnicę stanowi wielkość fali migracyjnej, która w Niemczech w 2016 r. wyniosła 1,64 mln, a w 2018 r. osiągnęła liczbę 1,99 mln osób, co stanowiło 2,4% ogółu mieszkańców tego kraju. Tymczasem wzrost liczby przestępstw dokonywanych przez tę grupę okazał się kilkukrotnie wyższy, niż wynikałoby to z ich populacji i w 2018 r. wyniósł 8,6% wszystkich naruszeń prawa dokonanych w Niemczech. Migranci mieli tym samym wpływ na wzrost liczby przestępstw dokonanych przez cudzoziemców i to aż o 39%. Z przeprowadzonych analiz wynika także, że współczynnik przestępczości wśród uchodźców mierzony liczbą podejrzanych o dokonanie przestępstw na statystyczną grupę tysiąca osób wynosił w 2017 r. 9,2%. W przypadku cudzoziemców niebędących uchodźcami było to 0,3%.

W trzeciej części artykułu podsumowano wyniki badań statystyk polskich. Na stu cudzoziemców zarejestrowanych w całym okresie badawczym w UdSC przypadają dwie osoby oskarżone o dokonanie przestępstwa. Jeżeli jednak chodzi o samych obywateli Ukrainy, którzy byli w Polsce w omawianym okresie najliczniejszą grupą etniczną wśród cudzoziemców, to na sto osób zarejestrowanych w UdSC w 2017 r. przypadało trzech podejrzanych o dokonanie przestępstwa. Oznacza to, że statystyczny obywatel Ukrainy dokonał co najmniej trzy razy mniej przestępstw niż zarejestrowany w Niemczech uchodźca przybyły do tego państwa wskutek Arabskiej Wiosny.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż pomimo ogólnie negatywnego wpływu ruchów migracyjnych na poziom przestępczości, ma on jednak dość zróżnicowany charakter. Wpływ ten jest zależny od kierunku, z jakiego napływają migranci, i tego, jak szybko potrafią się integrować. Na ten drugi aspekt bez wątpienia fundamentalny wpływ ma bliskość kulturowa migrantów ze społecznością rdzenną.

Przypisy

- 1 A. Garrett, *The Refugee Crisis, Brexit, and the Reframing of Immigration in Britain*, www.europanowjournal.org/2019/09/09/the-refugee-crisis-brexit-and-the-reframing-of-immigration-in-britain/ (dostęp: 27.01.2020).
- 2 *Informacja o rozmiarach i kierunkach czasowej emigracji z Polski w latach 2004–2018*, oprac. Z. Kostrzewa, G. Cudaszewski, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosc/informacja-o-rozmiarach-i-kierunkach-czasowej-emigracji-z-polski-w-latach-2004-2018,2,12.html> (dostęp: 27.01.2020).
- 3 *Emigracja w Unii Europejskiej: Polska nie jest już liderem*, forsal.pl, 27.02.2018, <https://forsal.pl/artykuly/1107135,emigracja-w-unii-europejskiej-polska-nie-jest-juz-liderem.html> (dostęp: 27.01.2020).
- 4 *Ukraine*, <https://data.worldbank.org/country/ukraine> (dostęp: 27.01.2020).
- 5 Zob. F. Fukuyama, *Koniec historii i ostatni człowiek*, wstęp P. Kłodkowski, przeł. T. Bieroń, M. Wichrowski, Warszawa 2017.
- 6 K. Domagała, *Sylwester 2015: Noc, która zmieniła Niemcy*, [dw.com](https://www.dw.com/pl/sylwester-2015-noc-kt%C3%B3ra-zmieni%C5%82a-niemcy/a-36958722), 31.12.2016, <https://www.dw.com/pl/sylwester-2015-noc-kt%C3%B3ra-zmieni%C5%82a-niemcy/a-36958722> (dostęp: 27.01.2020).
- 7 jagor, *Szwecja: atak nożownika w sklepie Ikea w Vesteras. Dwie osoby nie żyją*, [gazeta.pl](https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114871,18530100,szwecja-atak-nozownika-w-sklepie-ikea-w-vesteras-dwie-osoby.html), 10.08.2015, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114871,18530100,szwecja-atak-nozownika-w-sklepie-ikea-w-vesteras-dwie-osoby.html> (dostęp: 27.01.2020).
- 8 *Fatal stabbing at asylum centre shocks Sweden*, [bbc.com](https://www.bbc.com/news/world-europe-35406072), 26.01.2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-35406072> (dostęp: 27.01.2020).
- 9 *'Facebook rape video' trio sentenced to prison*, [thelocal.se](https://www.thelocal.se/20170425/facebook-rape-video-trio-sentenced-to-prison), 25.04.2017, <https://www.thelocal.se/20170425/facebook-rape-video-trio-sentenced-to-prison> (dostęp: 27.01.2020).
- 10 *Rätten: 41-åring dödade kvinnan i Hökarängen*, www.affarsliv.com/nyheter/ratten-41-aring-dodade-kvinnan-i-hokarangen-om5821800.aspx (dostęp: 27.01.2020).
- 11 N. Magnusson, R. Lindeberg, *Deadly Shooting of Woman Carrying Child Shakes Sweden Awake*, [bloomberg.com](https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-09-05/deadly-shooting-of-woman-carrying-child-shakes-sweden-awake), 6.09.2019, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-09-05/deadly-shooting-of-woman-carrying-child-shakes-sweden-awake> (dostęp: 27.01.2020).
- 12 *Sweden rape: Most convicted attackers foreign-born, says TV*, [bbc.com](https://www.bbc.com/news/world-europe-45269764), 22.08.2018, <https://www.bbc.com/news/world-europe-45269764> (dostęp: 27.01.2020).
- 13 *Dismembered girl case 'wake-up call on Macerata drugs'*, [ansa.it](http://www.ansa.it/english/news/2019/01/31/dismembered-girl-case-wake-up-call-on-macerata-drugs_b31e06cb-f290-4f39-8c23-90a469251e31.html), 31.01.2019, http://www.ansa.it/english/news/2019/01/31/dismembered-girl-case-wake-up-call-on-macerata-drugs_b31e06cb-f290-4f39-8c23-90a469251e31.html (dostęp: 27.01.2020).
- 14 KF, MNIE, „*Jak hieny nad zdobyczą*”. *Ofiara o sprawcach gwałtu w Rimini*, [tvp.info](https://www.tvp.info/36111367/jak-hieny-nad-zdobycza-ofiara-o-sprawcach-gwaltu-w-rimini), 21.02.2018, <https://www.tvp.info/36111367/jak-hieny-nad-zdobycza-ofiara-o-sprawcach-gwaltu-w-rimini> (dostęp: 27.01.2020).
- 15 *Four indicted for homicide of girl in Rome 'drug den'*, [ansa.it](http://www.ansa.it/english/news/2019/10/21/4-indicted-for-desiree-murder_ca0dae5d-7c8e-4691-ae66-7b4d364cdab3.html), 21.10.2019, http://www.ansa.it/english/news/2019/10/21/4-indicted-for-desiree-murder_ca0dae5d-7c8e-4691-ae66-7b4d364cdab3.html (dostęp: 27.01.2020).
- 16 S. Kern, *Epidemia gwałtów przez migrantów dociera do Austrii*, tłum. P. Wojciechowska, [pl.gatestoneinstitute.org](https://pl.gatestoneinstitute.org/8127/austria-migrantow-gwalt), 25.05.2016, <https://pl.gatestoneinstitute.org/8127/austria-migrantow-gwalt> (dostęp: 27.01.2020).
- 17 P. Theisen, *Ein Mord und viele offene Fragen*, [zdf.de/nachrichten/heute/prozessauftakt-um-den-mord-an-susanna-in-wiesbaden-100.html](https://www.zdf.de/nachrichten/heute/prozessauftakt-um-den-mord-an-susanna-in-wiesbaden-100.html) (dostęp: 27.01.2020).
- 18 *Sudanese asylum seeker convicted in teen girl's rape, attempted murder*, [nltimes.nl](https://nl.times.nl/2017/05/04/), 4.05.2017, <https://nltimes.nl/2017/05/04/>

- sudanese-asylum-seeker-convicted-teen-girls-rape-attempted-murder (dostęp: 27.01.2020).
- 19 Statistik des Bevölkerungsstandes. Erstellt am 21.05.2019, https://www.statistik.at/wcm/idc/idcplg?IdcService=GET_PDF_FILE&RevisionSelectionMethod=LatestReleased&dDocName=037044 (dostęp: 27.01.2020).
- 20 Sicherheitsbericht, <https://www.bmi.gv.at/508/start.aspx> (dostęp: 27.01.2020).
- 21 Tamże.
- 22 Tamże.
- 23 Tamże.
- 24 Tamże.
- 25 Tamże.
- 26 Tamże.
- 27 Tamże.
- 28 Bevölkerung und Erwerbstätigkeit, Ausländische Bevölkerung, Ergebnisse des Ausländerzentralregisters https://www.destatis.de/DE/Themen/Gesellschaft-Umwelt/Bevoelkerung/Migration-Integration/Publikationen/Downloads-Migration/auslaend-bevoelkerung_2010200187004.pdf?__blob=publicationFile&v=3 (dostęp: 27.01.2020).
- 29 Tamże.
- 30 Tamże.
- 31 Kriminalität im Kontext von Zuwanderung, https://www.bka.de/DE/AktuelleInformationen/StatistikenLagebilder/Lagebilder/KriminalitaetImKontextVonZuwanderung/KriminalitaetImKontextVonZuwanderung_node.html (dostęp: 27.01.2020).
- 32 Tamże.
- 33 Tamże.
- 34 Polizeiliche Kriminalstatistik, https://www.bka.de/DE/AktuelleInformationen/StatistikenLagebilder/PolizeilicheKriminalstatistik/pks_node.html (dostęp: 27.01.2020).
- 35 Tamże.
- 36 Tamże.
- 37 Bevölkerung und Erwerbstätigkeit...
- 38 mm, plw, „Nie chcą pieniędzy, tylko iść do pracy”. Syryjskie rodziny już w Polsce, tvn24.pl, 12.07.2015, <https://tvn24.pl/polska/syryjskie-rodziny-juz-w-polsce-ra559468-3306244> (dostęp: 30.03.2020).
- 39 Stosunek Polaków i Czechów do przyjmowania uchodźców, oprac. M. Bożewicz, „Komunikat z Badań CBOS” 2018, nr 87, s. 2.
- 40 Tamże, s. 4.
- 41 Tamże, s. 7.
- 42 Statystyki, <https://migracje.gov.pl/statystyki/zakres/polska/typ/dokumenty/widok/mapa/rok/2020/?x=0.3301&y=0.9636&level=1> (dostęp: 30.03.2020).
- 43 Przez polski rynek pracy przewija się ok. 1,2 mln Ukraińców, businessinsider.com.pl, 11.03.2019, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/ukraincy-ilu-pracuje-w-polsce-dane-nbp/r1yf4pe> (dostęp: 30.03.2020).
- 44 I. Rzeplińska, J. Włodarczyk-Madejska, *Przestępczość cudzoziemców w Polsce na podstawie danych policyjnej statystyki przestępczości za lata 2013–2016*, „Studia Prawnicze” 2018, nr 4, s. 140.
- 45 Ilu Ukraińców przebywa w Polsce? Obliczono to na podstawie danych z telefonów komórkowych, forsal.pl, 7.03.2019, <https://forsal.pl/artykuly/1401851,ilu-ukraincow-przebywa-w-polsce-obliczono-to-na-podstawie-danych-z-telefonow-komorkowych.html> (dostęp: 30.03.2020).
- 46 I. Rzeplińska, J. Włodarczyk-Madejska, dz. cyt., s. 145.
- 47 D. Woźniakowska-Fajst, *Cudzoziemcy jako sprawcy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu*, [w:] *Przestępczość cudzoziemców. Aspekty prawne, kryminologiczne i praktyczne*, red. nauk. W. Klaus, I. Rzeplińska, K. Laskowska, Warszawa 2017, s. 45.
- 48 G. Pawadka, *Cudzoziemcy popełniają coraz więcej przestępstw w Polsce*, rp.pl, 22.03.2018, <https://www.rp.pl/Przestepczosc/303219904-Cudzoziemcy-popełniają-coraz-wiecej-przestepstw-w-Polsce.html> (dostęp: 30.03.2020).
- 49 D. Woźniakowska-Fajst, dz. cyt., s. 45–47.
- 50 Tamże.

Bibliografia

Opracowania

- Fukuyama F., *Koniec historii i ostatni człowiek*, wstęp P. Kłodkowski, przeł. T. Bieroń, M. Wichrowski, Warszawa 2017.
- Rzeplińska I., Włodarczyk-Madejska J., *Przestępczość cudzoziemców w Polsce na podstawie danych policyjnej statystyki przestępczości za lata 2013–2016*, „Studia Prawnicze” 2018, nr 4.
- Stosunek Polaków i Czechów do przyjmowania uchodźców, oprac. M. Bożewicz, „Komunikat z Badań CBOS” 2018, nr 87.
- Woźniakowska-Fajst D., *Cudzoziemcy jako sprawcy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu*, [w:] *Przestępczość cudzoziemców. Aspekty prawne, kryminologiczne i praktyczne*, red. nauk. W. Klaus, I. Rzeplińska, K. Laskowska, Warszawa 2017.

Internet

- Bevölkerung und Erwerbstätigkeit, Ausländische Bevölkerung, Ergebnisse des Ausländerzentralregisters* https://www.destatis.de/DE/Themen/Gesellschaft-Umwelt/Bevoelkerung/Migration-Integration/Publikationen/Downloads-Migration/auslaend-bevoelkerung_2010200187004.pdf?__blob=publicationFile&v=3 (dostęp: 27.01.2020).
- Dismembered girl case 'wake-up call on Macerata drugs'*, ansa.it, 31.01.2019, http://www.ansa.it/english/news/2019/01/31/dismembered-girl-case-wake-up-call-on-macerata-drugs_b31e06cb-f290-4f39-8c23-90a469251e31.html (dostęp: 27.01.2020).
- Domagała K., *Sylwester 2015: Noc, która zmieniła Niemcy*, dw.com, 31.12.2016, <https://www.dw.com/pl/sylwester-2015-noc-kt%C3%B3ra-zmieni%C5%82a-niemcy/a-36958722> (dostęp: 27.01.2020).
- Emigracja w Unii Europejskiej: Polska nie jest już liderem*, forsal.pl, 27.02.2018, <https://forsal.pl/artykuly/1107135,emigracja-w-unii-europejskiej-polska-nie-jest-juz-liderem.html> (dostęp: 27.01.2020).
- 'Facebook rape video' trio sentenced to prison*, thelocal.se, 25.04.2017, <https://www.thelocal.se/20170425/facebook-rape-video-trio-sentenced-to-prison> (dostęp: 27.01.2020).
- Fatal stabbing at asylum centre shocks Sweden*, bbc.com, 26.01.2016, <https://www.bbc.com/news/world-europe-35406072> (dostęp: 27.01.2020).
- Four indicted for homicide of girl in Rome 'drug den'*, ansa.it, 21.10.2019, http://www.ansa.it/english/news/2019/10/21/4-indicted-for-desiree-murder_ca0dae5d-7c8e-4691-ae6-7b4d364cdab3.html (dostęp: 27.01.2020).
- Garrett A., *The Refugee Crisis, Brexit, and the Reframing of Immigration in Britain*, www.europeannowjournal, 1.08.2019, <https://www.europeannowjournal.org/2019/09/09/the-refugee-crisis-brexit-and-the-reframing-of-immigration-in-britain/> (dostęp: 27.01.2020).
- Ilukraińców przebywa w Polsce? Obliczono to na podstawie danych z telefonów komórkowych*, forsal.pl, 7.03.2019, <https://forsal.pl/artykuly/1401851,ilu-ukraincow-przebywa-w-polsce-obliczono-to-na-podstawie-danych-z-telefonow-komorkowych.html> (dostęp: 30.03.2020).
- Informacja o rozmiarach i kierunkach czasowej emigracji z Polski w latach 2004–2018*, oprac. Z. Kostrzewa, G. Gudaszewski, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosc/informacja-o-rozmiarach-i-kierunkach-czasowej-emigracji-z-polski-w-latach-2004-2018,2,12.html> (dostęp: 27.01.2020).

- jagor, Szwecja: atak nożownika w sklepie Ikea w Vesteras. Dwie osoby nie żyją, gazeta.pl, 10.08.2015, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114871,18530100,szwecja-atak-nozownika-w-sklep-ikea-w-vesteras-dwie-osoby.html> (dostęp: 27.01.2020).
- Kern S., *Epidemia gwałtów przez migrantów dociera do Austrii*, tłum. P. Wojciechowska, pl.gatestoneinstitute.org, 25.05.2016, <https://pl.gatestoneinstitute.org/8127/austria-migrantow-gwalt> (dostęp: 27.01.2020).
- KF, MNIE, „Jak hieny nad zdobyczą”. Ofiara o sprawcach gwałtu w Rimini, tvp.info, 21.02.2018, <https://www.tvp.info/36111367/jak-hieny-nad-zdobycza-ofiara-o-sprawcach-gwalu-w-rimini> (dostęp: 27.01.2020).
- Kriminalität im Kontext von Zuwanderung, https://www.bka.de/DE/AktuelleInformationen/StatistikenLagebilder/Lagebilder/KriminalitaetImKontextVonZuwanderung/KriminalitaetImKontextVonZuwanderung_node.html (dostęp: 27.01.2020).
- Magnusson N., Lindeberg R., *Deadly Shooting of Woman Carrying Child Shakes Sweden Awake*, bloomberg.com, 6.09.2019, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-09-05/deadly-shooting-of-woman-carrying-child-shakes-sweden-awake> (dostęp: 27.01.2020).
- mm, plw, „Nie chcą pieniędzy, tylko iść do pracy”. Syryjskie rodziny już w Polsce, tvn24.pl, 12.07.2015, <https://tvn24.pl/polska/syryjskie-rodziny-juz-w-polsce-ra559468-3306244> (dostęp: 30.03.2020).
- Polizeiliche Kriminalstatistik, https://www.bka.de/DE/AktuelleInformationen/StatistikenLagebilder/PolizeilicheKriminalstatistik/pks_node.html (dostęp: 27.01.2020).
- Przez polski rynek pracy przewija się ok. 1,2 mln Ukraińców, businessinsider.com.pl, 11.03.2019, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/ukraincy-ilu-pracuje-w-polsce-dane-nbp/rlyf4pe> (dostęp: 30.03.2020).
- Rätten: 41-åring dödade kvinnan i Hökarängen, <https://www.affarsliv.com/nyheter/ratten-41-aring-dodade-kvinnan-i-hokarangen-om5821800.aspx> (dostęp: 27.01.2020).
- Sicherheitsbericht, <https://www.bmi.gv.at/508/start.aspx> (dostęp: 27.01.2020).
- Statistik des Bevölkerungsstandes. Erstellt am 21.05.2019, https://www.statistik.at/wcm/idc/idcplg?IdcService=GET_PDF_FILE&RevisionSelectionMethod=LatestReleased&dDocName=037044 (dostęp: 27.01.2020).
- Statystyki, <https://migracje.gov.pl/statystyki/zakres/polska/typ-dokumenty/widok/mapa/rok/2020/?x=0.3301&y=0.9636&level=1> (dostęp: 30.03.2020).
- Sudanese asylum seeker convicted in teen girl's rape, attempted murder, nltimes.nl, 4.05.2017, <https://nltimes.nl/2017/05/04/sudanese-asylum-seeker-convicted-teen-girls-rape-attempted-murder> (dostęp: 27.01.2020).
- Sweden rape: Most convicted attackers foreign-born, says TV, bbc.com, 22.08.2018, <https://www.bbc.com/news/world-europe-45269764> (dostęp: 27.01.2020).
- Theisen P., *Ein Mord und viele offene Fragen*, <https://www.zdf.de/nachrichten/heute/prozessauftakt-um-den-mord-an-susanna-in-wiesbaden-100.html> (dostęp: 27.01.2020).
- Ukraine, <https://data.worldbank.org/country/ukraine> (dostęp: 27.01.2020).
- Zawadka G., *Cudzoziemcy popełniają coraz więcej przestępstw w Polsce*, rp.pl, 22.03.2018, <https://www.rp.pl/Przestepczosc/303219904-Cudzoziemcy-popolniaja-coraz-wiecej-przestepstw-w-Polsce.html> (dostęp: 30.03.2020).

Abstrakt

W artykule autorzy dokonali badania analityczno-statystycznego dynamicznie postępującej migracji ludności, spowodowanej różnymi czynnikami wewnętrznymi w społeczeństwach migrantów lub poszukiwaniem przez nich lepszych warunków życia. W opracowaniu skupiono się na ustaleniu, czy migracja ludności ma wpływ na wzrost przestępczości, a co za tym idzie bezpieczeństwa obywateli państw przyjmujących migrantów.

Słowa kluczowe: prawo, bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne, przestępczość, migracja

Abstract

Impact of migration flows on the level of crime among foreigners in selected European Union countries

In the article, the authors carried out an analytical and statistical study of the dynamically progressing migration of the population which is related to various internal factors in their societies or the search for better living conditions. The paper focuses on determining whether population migration has an impact on the increase of crime and thus on the security of citizens of migrant host countries.

Keywords: law, internal and external security, crime, migration

Paweł Łabuz – doktor nauk prawnych, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Emerytowany oficer służb państwowych. Specjalizuje się w prawie karnym, procedurze operacyjnej i karnej, prawie policyjnym, zarządzaniu informacją kryminalną i gospodarczą oraz systematyce wywiadu gospodarczego, zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, kryminalistyce i kryminologii. Autor ponad 100 publikacji naukowych i kilkunastu monografii naukowych. Profesor uczelni, pełnomocnik rektora ds. kontaktu ze służbami bezpieczeństwa wewnętrznego RP w Wyższej Szkole Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu. Dyrektor Instytutu Prawa i Administracji Collegium Humanum – Szkoły Głównej Menedżerskiej w Warszawie.

Robert Różycki – mgr, ukończył kierunek bezpieczeństwo narodowe. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na geopolityce i bezpieczeństwie międzynarodowym; urzędnik państwowy.